

سندھی آزمائک

رچائک کار :
عزیز کلمتی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

www.balochiacademy.org

Email: balochiacademy@gmail.com

All rights are reserved.

© بلوچي اڪيڊمي ڪوئٽه

(انسٽرنيٽ ايڊيشن)

ڪتابءِ نام	:	سنڌي آزمانڪ
رجاڪار	:	عزيز ڪلمتي
پرنٽر	:	شوڪت برادرز پريس، ڪراچي
سال	:	2015

ISBN # 978-969-9768-81-1

نهاد : =/150

لرط

5	امر جلیل	کر نانی آشک	1
9	امر جلیل	سفر	2
11	امر جلیل	سار تیل لاش ء سفر	3
27	امر جلیل	منی جست ء چه آزمان ء کن	4
36	امر جلیل	ریلیف کیمپ	5
45	امر جلیل	مرگ ء پیسر مرگ ء رند	6
53	مھتاب محبوب	پونز	7
57	نسیم کرل	کافر	8
66	کرشن کٹوانی	امانت	9

بُن گپ

لبزانک ء ماں رجانکاری ء بستار ء ارزشت ہمیش ایش انت کہ یک راجے وتی
ہمسا ہگیں راجے تب ء پیل، آئی ء دود ء ریدگ ء راجی سائیکی ء در برت کنت۔ مرچگیں دور
ء کہ وہدے نوک نوکیں ٹیکنا لوجی ء بدولت ء راجانی ء لس مہلوک ء میان ء گستانی کم تر بو ان
انت، زلورت ہمیش انت کہ آہانی لبزانک ہم یکے دومی ء گوں نژیکی بہ کن انت۔ اے
رجانکی کتاب ہے واہگ ء پیلو کنت۔

عزیز کلمتی ء رجانکانی اے مسودہ یک وہدے اکیڈمی ء ایر بوتگ کہ پہ چا پگ
ء چمے درکار بوتگ۔ بلنے وہدے من اے مسودہ واجہ اے۔ آرداد ء دست ء پہ
ہورت چاری ء دات گڈا آئی ء گوشت کہ بایدات کہ اے دیری چھاپ بوتیں۔ ہمیش
انت کہ نوں اے مسودہ شے دیما انت۔

چوناہا ہم سندھی زبان ء چہ بلوچی ء رجانک کتگیں کتاب لنکانی سراحساب
بنت۔ امیت انت کہ اے یک جوانیں گیشی ء کاریت ء بلوچی لبزانک ء راہڑاہ داری
بخشائیت۔

ہسیتان عمر

شنگکاری کارگشاد

کرنانی آشک

امر جلیل

تیلک ۽ برزگ ۽ (تلك چاڑی حیدرآباد) نذرت کالج ۽ گورا همک روچ بیگاء
وہد ۽ یک وش رنگیں جنینے اتلگ ۽ اوشتا تگ ات۔ آئی ۽ مدام وش رنگیں ادلس ۽ پُچ گورا
ات۔ آہر وہد ۽ یکیں جاگاہ ۽ اوشتا تگ ات ناں گام ۽ انگوناں آنگو، گمان ہے بیتگ ات کہ
آپہ یک ٹیکسی ۽ ودار ۽ انت۔

من اوں یونیورسل کتاب جاہ ۽ دیوال ۽ تکوداتگ ات، ہے وش رنگیں جنین ۽ را
گوں مہر چمٹی ۽ چارگ ۽ اتاں۔

آئی ۽ رہچاری من ۽ سک دوست بیتگ ات۔ آچہ من ۽ زند ۽ بے سما ہمک روچ
ہے جاگاہ ۽ کیت ہے وڑا اوشت ایت۔ آچہ کھوڈ ۽ ۽ میرانی دور ۽ چے ہے جاگاہ ۽
اوشتا تگ، من اوں ہما دور ۽ چے ہے جاگاہ ۽ تکوداتگ ہے جنین ۽ چارگ ۽ آں۔ آزیک
ہے جاگاہ ۽ ات۔ مروچی اوں ہما ایں۔ باند ۽ اوں ہے جاگاہ ۽ بیت۔ وہد گوزانت بلے
پسند ہما وڑا اتار ادارانت۔

باند ۽ وہد یکہ آہلک نئے برزگ ۽ نذرت کالج ۽ گورا کیت اوشت ایت من اوہد

نباں ہے شہ رنگ ء نچاراں منی جاگاہ ء بلکیں دگہ ورنائے گرایت۔ بلکیں چہ شمایکے کئیت ء
 پہ ہے وش رنگ ء اوشت ایت۔ من اگاں ہے جاگاہ ء اوشتوک نباں بلکیں کیفے جارج ء دو
 آنہ ء چائے ورگ ء باں۔

زیک و ہدے کہ من دیوال ء تلو داتگ آئی ء نیمگ ء چارگ ء اتاں آئی ء من ء
 وتی نیمگ تو ارکٹ من گل ءے کٹ آئی ء نیمگ ء شتاں۔ آئی ء منی نیام ء یک سڑکے
 ات ہے سڑک ء سہر ء تچوکیں موٹل ء گاڑی رند پہ رندات انت۔ من ہے سڑک ء گوزگ ء
 یک گروناکیں وڈیرائے ء موٹل ء چیرترگ ء وتارا رکینت۔ آئی ء موٹل داشت من ء
 مزنیں بدے دات ء گوشت ”من اگاں اے و ہدے ہوٹل اورینٹ ء پہ شام ء روگ ء مہ
 بیتناں من ترا برابر کتگ ات بروگرک بے ترا بکش اتگ“ من آئی ء ذرا جیں ترسناکیں
 بروت دیستاں گوشت ”اے سکی سندھ ء سرتاج من تئی بازمنت واراں کہ تو منی برگیں زند
 بکش ات“ آئی ء من ء دگہ بدے دات ء شت۔ من سڑک گوازینت تیلک ء برزگ ء
 کالج ء گورا سر بیتاں ہے وش رنگ منی نیمگ ء چارگ ء ات۔ من آئی ء گورا تک
 اوشتاں آئی ء من ء جُست کت ”موٹل ء کئے سواراں؟“ ”تو آئی ء پجانیارے؟“ من
 جُست کت۔

”اِناں، من آئی ء نہ زاناں“ آئی ء پسودات ”وہاں چے بگر من ء تو ہے سڑک
 نئے گورا اوشتاں تک یک دگری ء چارگیں ہے چہ وہاں منی ء تئی دیم ء چے گوزگیں بلے
 انگت ء آئی ء پجانیارے؟“ من گشت۔

” اِناں من آئی ء نہ زاناں“ آئی ء گوشت ”اے واجہ انت، منے سائیں
 انت، سندھ ء نام ء زندگ کنوک، منے درد ء دوراں بارت سرکار ء سرکنت۔ کدی ایم پی

اے بیت کدی ایم این اے۔“ من گوشت۔ ”شرانت تو کئے؟“ آئی من ءراجست کت۔

” من یک بنی آدمیاں“ من درائنت۔

”توزاناں پولیس ءکارے؟“ آئی ءسارتیں گیتی کش ات من ءراجست کت۔

” انان من پولیس ءکارے نیاں“ من وداں چے ہے دیوال ءتکو داتگ ترا

چارگ آں“ من درائنت۔

” دگہ چے کن نے؟“ آئی ءجست کت۔

” دگہ وڈیراہاں ووٹ دیاں“ من گوشت۔ ”دگہ؟“ آئی ءجست کت۔

” دگہ پہ واجہائیں شکار کنو کاں ڈنگر ءدارانی تہ ءکینجر بال دیاں“ من پسو

دات۔ ”دگہ؟“ آئی ءجست کت۔

من ءآئی ءجستاں حیران کت بلے آئی ءپدء اوں وتی جُست بندنہ کت انت۔

” دگہ! من حیالانی دگنیا ءتر ءگردکناں“ من گوشت۔

” تو وبتگ؟“ آئی ءجست کت۔

” ایم اے کتگ، بلے اگل ءچے پیادگاں“ من درائنت۔

” تو کجانو کرمی کنگ ءے؟“ آئی ءجست کت۔

” انان! نوکرمی نہ رسگ ءایں“ من درائنت۔

” گڑ اتی کارچی انت؟“ آئی ءجست کت۔

”من چہ کلھو ڈء ءمیرانی دور ءچے گوں تو مہر کنگ ءآں“ من درائنت۔

” ترا زر ءمالے است؟“ آئی ءجست کت۔

”نیزگاریاں بے دل ۽ تونگریاں“ من درّ ائینت۔

” آئی ۽ وتی جُست داشت، جیڑگ ۽ لگ ات۔ جیڑگ ۽ گوں آگیشترزیب

داربیت۔

” دیم ۽ مسیت ۽ مُلا منی سنگت انت نکاح اوں وانین ایت“ من گوشت۔

ہے دمان ۽ ہماوڈیرائے دراجیں کارگاڑی اتک ۽ منے دیم ۽ اوشتات ہے وش

رنگیں جنین ۽ کارگاڑی ۽ دروازگ پیچ کُت تہ ۽ نشت ۽ گاڑی شت۔

من باندہ ۽ یونیورسل کتاب جاہ ۽ گؤرا، نکادیاں نہ اوشتاں منی جاگاہ ۽ دگہ ورنائے

کیت اوشت ایت، ہے وش رنگیں جنین ۽ گوں مہرچی ۽ چارایت“۔

سفر

امر جلیل

لہتیں روچ انت من آئی ء را ایوک ء گندگ ء آں۔ بیگاہ ء وہد ء وہدے کہ دز چکانی ساہگ کم ء گار بنت تہاروکی ما نشانیت آ کیت منی دیما اوشت ایت آئی ء دیم گندگ نہ بیت۔ گو شے زاناں یک دنزے ء لاپ ء انت۔ آئی ء تواراں دگہ وڑیں توارے آئی ء توار ء تہ ہزار درداست انت۔ آہر وہدے کہ منی گورا کیت گڈا ہمے گپ ء جنت۔ زیک بیگاہ ء اول من آئی ء رادیت آئی ء من ء جُست کُت ”تو گوں من ء کدی کائے؟“

منی جان ء پُٹ پادا تک انت، من آئی ء راجُست کُت ”تو کئے؟“

تو من ء پجانیا رے زاناں؟“ آئی ء کندگ نے جت من ء جُست کُت۔

” اناں، من ترا زندگی ء اولی رند ء گندگ آں“ من در ائینت۔

” من تئی رند ء اتکاگاں اگاں اتی نیائے گڑا من ء ”وہدے بدے من تئی رند ء ہماروچ ء کایاں“ آئی ء در ائینت۔ ”بلے تو کئے، رند ء پرچے اتلگ نے؟“ من جُست کُت ”من دائم اتلگیں سفراں“ آئی ء در ائینت۔

آئی ء پشواش کُنگ ء من آئی ء نیمگ ء چارت۔ ”من ہر وہدے کہ کسے ء رند ء کایاں گڑا بے مقصد ء نیایاں“ آئی ء گوشت۔

”من زاناں تو وہ دے سرء اتلگ ءے، پدء پیش نہ بیتگ ءے“ من گوشت۔
 ”گڑاگوں من ہمبرائی ءے کائے؟“ من ءجست ءے کت ”چدء گیش ادء ننگ
 ء پاندگ نیست“ من درائینت ”دل زاناں پڑ بیتگ؟“ چہ من ء پُرسست ءے۔
 ”باز دیتگ بازیرں موکئے رسنگ بازینے بباداتگ پہ ببادنیگ ءے گوں من ہچ
 نیست“ من درائینت۔

”توزیت اہوکتگ کاراں گیشین گوں تو وہ داست“ آئی ءے گوشت۔
 ”بلے من گوں تو آئیگ ءے تیاراں“ من گوشت۔ ”پدء آئیگ ءے اُمیت دارے
 ؟“ آئی ءے جست کت ”گوشت نہ کناں“ من درائینت۔
 ہرچ کارے پشت کپتگ آہاں بکن چیا کہ مئے سفرسک دراج انت۔“ آئی ءے
 گوشت۔

”چہ منی روگ ءے دگنیائے کار نہ اوشت انت، روچ شگر ب ءے چہ مگر ب ءے در
 نیت، من پہ روگ ءے تیاراں۔ تو لہتیں روچ انت پہ من ءے پیدا ک ءے من ترانا اُمیت نہ
 کناں۔“ من درائینت۔

”نزاناں پرچے، منی دل گوش ایت کہ ترا لہتے روچ ءے انگت ءے یلہ بدیاں، تو
 توری وتی سرء ڈگار ءے بجن، سرء حاک ءے مہر ءے بے جوڈ بکن من وائی روگ ءے آل، پدء تئی رند
 ءے کایاں۔“ آئی ءے گوشت آشتگ، من سفر ءے سامان بستگ انت ءے ایرانت ایوک ءے سفر ءے
 روگ ءے دیرانت۔

سارتیں لاش ۽ سفر

امر جلیل

اے کسہ انسانی خون ریزیانی تاریخ ۽ یک ندر گے، لبرزانک چوناباوتی چاگرد
(معاشرہ) ۽ ہواریں یا انفرادی رزگا انسانی زہنی ۽ جسمانی عذاب، اُمیت ۽ مُرس، گم ۽ وِشی
بزاں زندمان ۽ درائیں تک ۽ پہناتانی شوندری ۽ کنت۔ لبرزانک لیب ۽ گوازی ۽ نہ
انت کہ کسے وتی و ہد ۽ گوازینگ ۽ وسیلہ ۽ بکنت ۽ لبرزانک راجانی تہذیب، راجی
قدر ۽ ربیدگانی تاریخ ۽ گواہ انت۔

اے کسہ ۽ بابت ۽ من لوٹاں وانوکاں سر پد بکناں کہ اے کسہ ۽ تہاسندھ ۽ خون
ریزی ۽ یک دردناک ۽ رستری واقعہ ۽ ذکر انت۔ پمیشا اے کسہ ناں تہنافتنی پابندیاں
چے سر سستگ بلکیں لہتیں جاہاں باز تہل انت ہم، اے کسہ ۽ سرا دو بہتام جنگ
بیت۔ یکے ایش کہ اے فحش انت، دومی ایشی ۽ تہامذہبی عقید یانی سرامذاق کنگ بیتگ،
پمیشامن گوں مراداریں وانوکاں گوں ذربندی کناں کہ اے کسہ ۽ ”کند کوٹ“ ۽ دردناکیں
واقعہ ۽ پڑ ڈر ۽ بوان انت ۽ گوپالی ۽ ذہنی گر ۽ کشاں انسانی ہمدردی ۽ نظر ۽ بچار انت۔

گوپال منے چاگرد ۽ ہوشیار، بلے پریشان حالیں طبقہ ۽ نمائندگی ۽ کنت، آ
مذہب ۽ غلامی ۽ چے آزات ۽ انسانی قدرانی منوک انت۔ و ہدیکہ کسہ ۽ مذہب دوستیں
چاگرد آئی ۽ روچ ۽ تنگ نظری ۽ زہم ۽ گوں ٹپی کنان انت، پمیشا اے کسہ گوپال ۽ ذہنی ۽
شعوری گر ۽ کشاں پیش داریت کہ آ عقید ہاں پُر شگا گندگا انت۔

بازیں فکر ۽ بیچار ۽ رندا اے کسہ ۽ نشتہ کنگ ۽ فیصلہ من ہے اُمیت ۽ کتگ کہ
ایشی ۽ مذہبی جنون ۽ گوں ناں بلکن انسانی ہمدردی ۽ بنیاد ۽ وانگ بہ بیت۔

منی کسانیں بڑا ت پریتو (پریتمو اس) بڑا ماٹری ء تہا در یک ء دپ ء اوشتا
تگ ات۔ ٹرس ء حیرانی ء ہواریں کیفیتی ء گوں جہل ء لوگ ء دپ ء چارگ ء ات، جہل ء
منی ہفدہ 17 سالی گوبار ساوتری ء کوکار ء پریاتانی توار پیداک ات، ساوتری ء جگر سندیں
پریاتانی توار عرش ء روگات انت، ساوتری ء مننت ء زاری ء واہ پریاتانی تہ ء ”مجاہدانی لشکر
“ ء ٹہک ء کندگ، چاپانی توار ء مستی ء گروناکی ہوار ات۔

منی دہ 10 سالی بڑا ت پریتو (پریتمو اس) در یک ء دپ ء اوشتا تگ ات ء
جہل ء لوگ ء دپ ء ہرچی کہ بیگا ات وتی معصو میں چماں گوں چارگ ء ناپہتہ نیں ذہن ء
گوں فہمگ ء سر پد بیگ ء جہد کنگ ء ات۔ من دومی کوٹی ء نشنگ اتاں، قرآن ء
آسانیں سندھی رجانک (ترجمہ) ء گوں مزنیں حُب ء واگے ء وانگا اتاں۔

پریتو چہ در یک ء دپ ء دیر اتک ء اشتاپی ء منی گورا تک ء من ء حیرانی ء جُست
ئے کت! لالہ۔۔۔۔۔ لالہ! بیا بچار باریں ساوتری ء انچو مُردم چے کنگا انت؟ ”من
آئی ء نیمگا چارات ء آئی ء پُودات!“ من ائی قرآن ء آسانیں سندھی رجانک ء وانگا ہاں
من ہچ نہ چاراں۔“

پریتو ء پدا اوں منی دست گپت ء پہ مننت ءے گوشت ”بُریں بچارناں“ من
پریتم ء گوں ہو در یک ء دپ ء شتاں، جہل ء چارات، لوگ ءے دپ ء تہت ءے ایر
ات، آئی ء سر ہفدہ سالی ساوتری بڑہنگی ء کپتنگ ات، مردمانی مزنیں پُچی ءے آئی ء چپ ء
چاگرد ء گوں مزنیں جوش ء جذبہ ء اوشتا تگ ات ء پانزدہ، بیست ورنہاں ہم وتی گد کش
اتگ اتنت ء شلوار کوپگاں اتنت لہتیں ہوری ء ساوتری ء بڑہنگیں اندام ء گوں لیب ء

انتنت ۽ اے دگہ وتی بیر ۽ باری ۽ ودار ۽ انتنت ۽ چھے اوشتا تگیں ورنہاں سک انتنت، لہتیں
 اوشتگ اوشتگ، اوشتگ ۽ تہ ۽ چہ جوش ۽ گنوک بیگات انتنت ۽ دم سہمت کوکار ۽ چہمال جنگا
 ات انتنت۔ ورنادو دو چار ہوری ۽ ساوتری ۽ برہنگیں اندام ۽ سراچور ستریں پررتگ
 انتنت ۽ آئی ۽ راگوں دتنا ناں گٹ، چینڈک ۽ ناکناں گوں چانکر پاچگ ۽ ات انتنت،
 ساوتری ۽ ذراہیں بدن خون ۽ خون رتیجات، ہر یکے چہ آئی ۽ سراہما وہدی دیر آتگ ات کہ
 پشت ۽ وتی باری ۽ ودار یگاں چے یکے ۽ آئی ۽ راہڑے ماتئی ۽ گوباری زاہ داتگ ۽ گوشنگ
 ات! اوگوبار۔۔۔۔۔۔ چیا مئے مستی ۽ حراب کئے مات۔۔۔۔۔۔!

ساوتری چہ وتی ہست ۽ پستاں شنگ ات، آئی ۽ راٹپاں انچش گپتگ ات کہ
 دست بندی لٹ ۽ سرات انتنت بلے آئی ۽ پریاتانی زدگیں توار آئی ۽ وتی دتنا ناں گٹ
 چتگیں لٹانی سراسر نہ بیت انتنت۔ تہمت ۽ چپ چا گرد ۽ مجاہد چہ ایمان ۽ جذبہ ۽ جوش ۽
 انچش بے تاہیر ۽ جذباتی ات انتنت کہ دم پہ ساعت اللہ اکبر ۽ پاکستان زندہ باد ۽ ”نعرہ“ ۽
 جنگ ۽ وتی وتی باریانی ودار ۽ ات انتنت۔

دہ سالی پریتو ۽ گوں حیرانیں چمے منی نیمگا چارات ۽ معصومیں توارے ۽ من ۽
 جست گت! ”اے ڈزست ساوتری ۽ چے کنگ ۽ انتنت۔ لالا؟“

”اے مسلمان حدا ۽ فضل ۽ کرم ۽ منے گوبار ساوتری ۽ مسلمان کنگ ۽ انتنت“ پر
 یتو ۽ رامن پودات۔ ”ساوتری ۽ سخت ۽ جہہ جنگ چشیں شریں ۽ تاریخی وڈ ۽ مسلمان بیگا
 انتنت، خچک ۽ جنت ۽ روت۔“

”جنت پی لالہ!“

”جنت ہما بے دروریں جاہ ۽ نام انتنت کہ اودا روگ ۽ حق ایوک ۽ مسلماناں

است، ہیموکالانی، لچمن گوٹل، ہری موٹووانی، ہریکانت، کلاپرکاش، بھگت کنوررام ۽ سو بو
 گیا نچندانی وڑیں مردماں اول اوداروگ ۽ حق نیست، من ۽ تو اول جنّت ۽ شت نہ کنیں۔“
 من پریتو ۽ را گوشت پریتو ۽ لوگ ۽ دپ ۽ بڑ ہنگیں مجاہدانی نیمگ ۽ دست دراج کت
 گوشت“ اے دُرست جنّت ۽ روانت؟“

من پریتو ۽ را گوشت ”چُشیں خطرناکیں جُست مکن تو ہے دریگ ۽ دپ ۽ اوشت
 ۽ مذہب ۽ نام ۽ بیوکیں تماشاء ۽ بچار ۽ من ۽ قرآن ۽ آسانیں سندھی ۽ رجانک ۽ وانگ ۽ بل۔“
 پریتو دریگ ۽ دپ ۽ اوشتات ۽ جہل ۽ ندرہ ۽ چارگ ۽ لگ ات ۽ من قرآن ۽
 آسانیں سندھی رجانک ۽ وانگ ۽ لگ اتاں۔ دمانے ۽ پدمنی مات وتی سراپچاں جنان ۽
 گزیوان ۽ منی گور اتک، آئی ۽ اسپتیں مُودشنگ شانگ ات انت ۽ چمانی تہ ۽ مزنی تڑس
 ۽ نیبے ۽ جاہ کتگ ات، دیم ۽ کز چک تاریخ ۽ ہے دل سوزیں قصہ ۽ وڑا پد ر ۽ دردناک
 ات انت۔ آئی ۽ جان چہ تڑس ۽ بیم ۽ دڑ ہگا ات، اتک منی گور اوشتات۔ من آئی ۽ چمانی تہ ۽
 عجیبیں بے وسی ۽ دیت، من جُست کت! ”چے چارگ ۽ منی مات؟ من تی چُک
 گوپال داس (گوپو) آں۔ دیما تئی کسانیں بچ پریتوانت کہ دریگ ۽ دپ ۽ اوشتا تگ
 ۽ تاریخ ۽ تماشاء ۽ چارگ ۽ انت۔“ مات ۽ گوں دڑ ہنگیں تو ارے ۽ گوشت!“ تی دل سنگے
 بیتگ زاناں گوپال؟ آہو، من ہما سنگاں کہ قبرانی شک ۽ کتبہ جوڑ بنت“ مات ۽ گزیت
 گوشت!“ پر گورا آس روک انت کو کار انت، تو نشنگ ۽ قرآن ۽ آسانیں سندھی رجانک
 ۽ وانگ ۽ ایشاں اندر ۽ اوں مید گپتگ انت ۽ ڈگارانی نیمگ ۽ گروکان ۽ کتگ ۽
 برگ ۽ انت۔ مات ۽ رامن گوشت!“ حُدا باز مہربانے اندر ۽ بحت ہم پادا تگ کہ
 چُشیں بے مثالیں رنگے ۽ مسلمان بیگ ۽ انت۔“

اندراۓ من وتی پادسندھو دریاء پاکیں آپانی تہ ۽ کتگ ۽ سندھ دیس ۽ مسکیں خاک
وتی سہراں مان کتگ ۽ سوگند وار تگ ات کہ ذات ۽ پات، دین ۽ درم، درستاں یل دینیں
بلے سندھ دیس ۽ گلے سر زمین ۽ ہجر یل نہ کنیں۔

مات ۽ گول تزندیں توارے ۽ من ۽ گوشت۔ ”تو چونیں چلے ۽ کہ چشیں
وہدان اول چو بے توارے ۽ ہیج نہ کنئے۔“ من پسہ ۽ دات گوشت، ”کئے گوش ایت من
بے تواراں، ہیج نہ کنگایاں! نہ گندے من عظیمیں گدی آسمانی کتاب ۽ آسانیں سندھی
رجانک ۽ وانگا ہاں۔“

”تئی ہمسایگیانی دزستیں، لوگ لٹ ۽ پیل کتگ انت“ ”اے جنت ۽ حق دارانی حق
انت، منی مات۔“

”ورنائیں نیارٹی بڑ ہنگ کتگ انت ۽۔“

”حد اباز مہربان ۽ رحم کنوک ۽۔“

”۽۔۔۔۔۔ ۽ دیت ۽ جہل ۽۔۔۔۔۔ لوگ ۽ دپ ۽ دیت ۽ ساوتری
۽ را۔۔۔۔۔ ساوتری ۽ را۔۔۔۔۔“ من پسہ دات۔ ”حد اباز مہربان ۽ رحم کنوک انت۔
ساوتری ۽ گول ہرچی بیگا انت ۽ مارا دُرستاں گول ہرچی بیگی انت، ہمہ سندھ ۽ واسطہ منے
قربانی انت۔“ مات ۽ انچیں چہال ۽ جت گوشے زاناں موہن جوڈارو ۽ جبین
ترک ات۔

مات ۽ گزیوان ۽ گوشت، ”ترا ہزار رند ۽ گوشتگ ۽ کہ ہندستان ۽ رویں بلے تو ۽
تئی دشنار۔۔۔۔۔ ۽ منی حبر ہجر گوش نداشنگ ات“ ”تو ہندستان ۽ حبر ۽ کنئے، اگاں
حیالی جنت ۽ جاہ ۽ وجودے است ہمہ جنت من ۽ زندمانی ۽ دیگ بیت بلے پداں

اول من سندھ ۽ گلپس سرزمین ۽ یل دیگر راضی نبال۔“

منی جبرانی سر ۽ یکبر ۽ مات ۽ پدا چپہال ۽ جت ۽ گوشت! ”جاہ ۽ ک
نیاڑی نیں جنک ۽ گوہارانی عزت لوگانی دپ ۽ ۽ میتگ ۽ د مک ۽ چار رایانی سراہر کسی دیما
لوگک بہ بنت چُشیں ملک ۽ مردم بے ملک ببات شتر تریں۔“

”منی مات مسلمان دنیا ۽ چہ درستاں رندا آوکیں عظیمیں مذہب اسلام ۽ منوک
انت، آہانی ہرچ عمل حُدا ۽ رضا انت، آہرچی کن انت، حُدا ۽ راہ ۽ حُدا ۽ راضی کنگا کن
انت، ما جہنمی ۽ کافراں مارا ایشی ۽ سرا اعتراض کنگ ۽ ہیچ حق نیست۔

پریتو کہ انگت ۽ دریگ ۽ دپ ۽ اوشتا تک ات دیم اش منی نیگا ترینت ۽ جُست
۽ کُت، ”اسلام کدی آیتلگ لالہ؟“

”چارہ صد سال ساری ۽ دنیا ۽ کروڑاں سال گو ستگ“ پریتو ۽ دریگ ۽ دپ
یل کُت ۽ منی گورا آتک، اوشتا ۽ جُست ۽ کُت ”دنیا ۽ کروڑاں سال انت گد اسلام
۽ بس چارہ صد سال انت پرچہ؟“ ”اے حُدا ۽ داخلی معاملہ انت۔“ من کمو حیڑت ۽ پتہ
دات ۽ منی حیا ۽ آئی ۽ انفارمیشن ڈپارٹمنٹ ۽ انٹیلیجنس بیورو ۽ آئی ۽ را پیسیرا دنیا ۽ تچکیں
رپورٹ نہ داتگ ۽ ہرنی ۽ آسمانی کتاب ۽ بے مثالی ۽ بے دروری ۽ دروگیں رپورٹ
داتگ، زاناں نئے کہ ہیچ سبب نیست کہ چُشیں عظیمیں مذہب ۽ دنیا ۽ آرگا حُدا
اینکس دیر بکنت۔“

ہے دمان ۽ جہل ۽ چے یک پُر در دیں مزنیں چپہال ۽ رُست، من ہے جگر
سندیں آہ اش کُت ۽ ہے آہ ۽ چے عرش ۽ فرش لرزات انت بلے ہے آہ گو شے پیشی چپہال ۽
چے جتا ات ہے آہ گو شے زاناں چوہرگ ۽ منی روح ۽ ایر کپت۔

من وتی جاگہ ء اوشتا تگ آتاں مات ء پری توشت انت دریگ ء دپ ء
 اوشتا انت ء جہل ء چارگ ء لگ ات انت من گوشت ”مذہب ء نام ء دنیا ء مزین
 مزین ناطک (تماشا) بیتگ انت منی پیریں مات واتر پدا بیا مذہب ء نام ء بیوکیں اے
 فلم ء دومی ندرہ ء (شو) ء مچار۔“

مات واترات، چٹانی ارساں پہک کنان ء گوشت ءے ”ندر اوں آورگ ءے
 ساوتری ء کش ء دور داتگ ءے منی حیاں ء۔۔۔۔۔ منی حیاں ء۔۔۔۔۔ امرتگ۔“
 تو بے حال ءے منی مات، ”پُرشگیں دل ءے ٹپ آزگ بیت انت من گوشت،
 ”مذہب ایوک ء اندرا ء ساوتری ء سر ء ظلم کُت کنت بلے آہاں کُشت نہ کنت مذہب وت
 مرایت اے دگے گپے کہ آئی ء رازندگ کنوک آئی رازندگ کن انت ء آئی ء لاش ء را
 پوجا کن انت۔“

مات ء من ء گلانش کُت آڈر ہگ ء ات بو بڑاسک ءے جت گوشت ءے ”من
 ء بکش گوپال، من ء بکش من ء گوں برداشت نہ بیگ ء انت من ء بکش منی سر ء بڑگ
 بکن۔۔۔۔۔ من ء گٹ گیر بکن۔“ ”تئی مرگ ء روج گو ستگ منی مات۔“ من چو
 بُنیں کوہ ء تزک اتاں من گوشت، بیستمی کرن ء گڈ ء مذہب وتی مرگ ء وت مرانت
 ۔ بنی آدم غلامی ء سانکلاں سندا بیت، جنت ء لالچ ء دوزخ ء ترسنا کی ء گوش نہ داریت، آوہد
 یر نہ انت منی مات وہدے کہ انسانیت ء انسانی قدرانی مزین اصول دگنیا ء لگت
 مالیں قومیں یکیں سرپ ء کار انت اوشتا رین انت، ”پریم چہ دریگ ء دپ چے تچاں
 بیت ء اتک منی گور ء ء گوشت ءے ”لالا ہاتئی سنگت کمالو، دیتو ء قربان اتلگ انت آہانی
 دست ء تیر، چُری ء تپنگ انت۔“

لذتے اُتک ءِ من دل ءِ گوشت ”حُد امزنیں مہربان ءِ رحم کنوک ءِ۔“

مات کنزراں کنزراں بیت ءِ اُتک علن ءِ پادانی سرءِ کپت ءِ گوشت ءِ، ”ابا
۔۔۔۔۔ ایشی ءِ مہ جن۔۔۔۔۔ گوپال ءِ مَجَن۔“

”مماے سوْر ءِ چُک ءِ۔۔۔۔۔ مرچ ءِ پٹرول مان کنیں ءِ آس دینیں بلے بقال ءِ
چُک مزہ زیرایت۔“

”بلے اے بقالے نہ ایں منی گوپال گورے نہ ایں“ ”زاناں مسلمان
ءِ۔۔۔۔۔ پیداک بیتگ؟“ ”علن ءِ چہ نفرت ءِ وتی دیم تہار کُت ءِ مات ءِ راجُست
کُت! ”بگش کجام مسلمان گوپال ءِ پت ایں؟“

مات برُگ تتران ءِ پادا اُتک، آئی ءِ دیم ءِ کڑ چکانی تہ ءِ تُرس ءِ بیم ءِ آثارانی جاہ ءِ
گوشتے دگے نوکیں کیفیت ءِ ودی بیتگ ات آئی ءِ چمانی تہ ءِ تُرس ءِ منّت زاری ءِ بلے
وسى ءِ بدل ءِ تمر دیں نفرتے ءِ جاہ کتنگ ات، آمنی ءِ علن ءِ نیام ءِ اُتک ءِ یک برے علن ءِ
نیرگا چارت ءِ ءِ پدادیم ءِ ترینت منی دیماز ہر زہر تکے جت ءِ۔“

اے ہنچوزیت ءِ جذباتی وُط ءِ بیت کہ ”مجاہد“ اوں کمکے ہانگرات انت۔ مات ءِ
شہمات ءِ من ءِ جت ءِ وتی چم من ءِ سک دات انت گوشت، ”نی ایشانی پسو ءِ بد ءِ
سچل ءِ چُک۔“ ”ہمینیچکا پریتو ءِ لٹ ءِ زرت ءِ گشادی ءِ علن ءِ سمر اہتر مال کُت ءِ علن
ءِ سمر اچے حوناں پزار بست۔ دوورنایاں پریتو ءِ دست ءِ لٹ پیچ گپت ءِ آئی ءِ را گوں مُشت ءِ
لٹاں مان بست۔ پریتو ءِ را شرّیں کوشاپ ءِ کش ات ءِ ءِ رندا یک ”مجاہد“ ءِ ءِ آئی
ءِ پادگپت انت ءِ دو می ءِ دست ءِ ٹنگا ٹولی کُت ءِ ءِ بالکونی ءِ سر ءِ بُرت۔ من دل ءِ
گوشت مات تچان بیت ءِ روت پریتو ءِ را گلانش کنت ءِ گوں ورناباں دست بندی کنت ءِ

انگت ء رُمب ء ہے سارتیں لاشاں گوں پُچنڈگ ء ات انت۔

پُچی ء و ہدے کہ من ء منی مات راو ہدے کہ جہل ء دیت آہانی جوش ء جذبہ گیشتر
بیت ء اللہ اکبر ء نعرہ جنگا لگ ات انت، من سرچست کت پُچی ء نیمگا چارات بازیں
پجاروک اوشتاگ ات انت، بلے لالہ فقیر ایشانی تہ ء موجود نہ ات۔ کند کوٹ ء لالہ فقیر ء
چے مستریں دژ من من ء نیست ات، منی سنگت کالو، دینو منی دیما آتک ء اوشتا ات انت
ء دویناں منی دیما ننگ ءے ننگ ءے جت ء گوشت! یک ہندوئی ء یک مسلمانیں
جنکے ء گوں دست دراجی کتگ ما آئی ء بیرا گرگانیں ”کمالو! حیرباد (حیدرآباد) ء یک
مسلمانیں رسترے ء یک مسلمانیں طفلیں جنکے ء گوں وتی دیم سیاہ کت ء رندا ہے طفلیں
چک کشت ایش، بگوش! ہے طفلیں جنک ء بیرا چہ کئے ء گرگ بیت؟“ من کمالو ء را
جست کت۔

”اے منے وتی مسلمانی اندری معاملہ انت۔“ ”ایا ظالم ناں ہندو انت ء ناں
مسلمان انت، ظالم بس ظالم انت۔“ من گوشت۔

”مسلمان ہر حال ء مسلمان انت۔“ کمالو ء گوشت ”من ذاتی حوالہ ء زاناں کہ
کند کوٹ ء ہندو سیٹھ ء مسلمان زمیندار غریبیں دہقانانی جنکانی عزت ء ہور لٹ انت“ من
چہ زہر ء گوشت ”طبقہ ایوک ء دو انت یکے لگت مال ء دومی لگت مال کنوک، ہندو
مسلمان بچ معنہ داریت، دگہ سیمی طبقہ ء نمائندگی ء کس نہ کنت۔“ ”گداں کش ات
مات۔۔۔۔۔۔“ ”بیم ناکیں توارے رُست ء دُرست ہے توارے نیمگا دلگوش بیت انت
، یکے قانون ء معتبرے ات ء دومی آئی ء چربٹیں کارگشادات کہ دروازگ ء دپا اوشتاگ
انت انت۔

قانون ء معتبر ء انصاف ء ٹھیکد ار مردماں دیست انت چہ گل ء چاپ ایش جت ء

دیوال گوراکپتلیس پریتوے لاش چارات دیم تزینت دومی نیمگا چارات تہ اندراے ساوتریے
 سارتیں لاشانی سرکند کوٹے جانبا زہمارنگا چوہرے کی نیس کچکے پر ریگ ات انت۔
 من مارات کہ من ہم نی کمورندے مراں منی جسمے جان مرانتے روحے سفر بنا
 بیت۔ ہفتی آسمانے سر بیگے پد منی روح پداے جہان پر ترایتے نیم تو امیں ظالمے مظلومے
 کردارے ادا کنت۔“

من انگریں چماں گوں وتی ماتے نیمگا چارات۔ آئیے پونزے چے گز انریگ
 ، گوشاں چے والیگ کش اتگ ات انتے آپریتوے لاشے نیمگا چارگات۔
 ”قانونے معتبرے منے را گوشت بچار! آئی من گوں تو چے کناں، باریں تئی سرے
 گوات در کپیت یاناں؟“

”تو ہرچی کنتے بکن، بلے تئی ہر ظلم تئی وتی چا گردے نظامے خلافے منی نفرتے
 مارشناں گیش تر کن انت من ترا گوشتگ کہ تو بنیادی رنگا جاہلے تو گوں وتی کرداں ظلمے
 تاریخے تہے یکے سرے گیشتر کنتے بس۔“

قانونے معتبرے گوشتے گومز پر تک انت، آئیے چہرہ روتی دست شہارتے منی
 ماتے پشتک درت، ماتے زگگ اوں نہ گت، معتبرے آئیے بینڈگ گپت ہر ژپ ات
 آئیے آنجگ سست، ماتے انگتے ہیچ نہ گوشتے آئیے چم پریتوے لاشے سک ات انت
 ، آچور وڑے ویرانے ایٹکیے میک اتے قانونے معتبرے انصافے ٹھیکدار، آئیے تہے محمد بن
 قاسمے میسٹے آثاراں شوہاز کنگے ات، مئے لوگے دپے پچی دو بہر بیت یک
 بہرے مئے چپے چا گردے آتکے اوشنات انت لہتیں مجاہداں لوگے چے لہتیں کرسی
 آورت پہ قانونے معتبرے انصافے ٹھیکدارے ننگے واستے آہانی دیما یک ٹیلے
 دو گلاس اش ہم ایر کت، آہاں دو گلاس تنگ ات قانونے معتبرے انصافے ٹھیکدارے

دیما مچیٰ ۽ نیام ۽ منیٰ ۽ منیٰ مات ۽ بزہنگیں جان ۽ گوں اوشتا تگ اتیں۔ قانون ۽ معتبر ۽ من ۽ ہگل کت ۽ گوشت! ”وتی مات ۽۔۔۔۔۔“ آئی ۽ اے وانکا من مُرت ۽ زندگ نہ بیتاں، دل ۽ جیڑات، چُشیں مزنیں ۽ نہ بیتگیں ظلم من تاریخ ۽ تہ ۽ ہچبر نہ دیتگ نادرشاہ ۽ ظلم ۽ ناروائی دیستگ انت ۽ برداشت کتگ اتنت بلے چُشیں ظلم من ہچبر نہ دیتگ، من ۽ زہن ۽ چے آر تھر کونسلمر ۽ ناول ”ڈارکنیس انت نون“ ۽ کردار روبا شوف در کپت آئی ۽ جاگاہ آڈ پیس ۽ گپت معتبر ۽ حکم ۽ پدا آئی ۽ چار داراں مات گراں کت ۽ آورت منیٰ دیما اوشتا رینت منیٰ چماں مات ۽ بزہنگی دیست نہ کت ۽ من آئی ۽ پادانی سر ۽ کپتاں۔

”پادا بوشت مات۔۔۔۔۔“ سپاہیگے ۽ من ۽ لگت ۽ ہتر مال کت ۽ گوشت“

من پادا تک اوشتا تاں۔

”اڑے سور! گوشاں وتی مات ۽ را۔۔۔۔۔ اگاں ناں۔۔۔۔۔ خد اپاک ۽ سوگندیں پنجاہ کس پر مایاں بلے تی مات ۽۔۔۔۔۔“ ہے سہت ۽ اسٹین گن ۽ تیرانی برسٹ ۽ تے ۽ توارجکس ات مجاہدانی مچیٰ بہہ ۽ بکرٹ بیت ۽ ہر یکے پہ گورے تنک، قانون ۽ معتبر ۽ انصاف ۽ ٹھیکد ار ۽ چہ تیراں رکینگ ۽ واسم ۽ وتارا دیم پہ چیری زمین ۽ سر ۽ دور دات۔

کیلے ۽ کوکار کت گوشت؟ ”اڑے مہ تیج ات، اڑے مہ تیج ات گورے نہ انت اے منے وتی لالہ نصیر انت“ مجاہد یکبر ۽ پدا ایمن بیت انت، ہرچی کہ تنگ ات انت۔ آپدا و اتر بیت انت، قانون ۽ معتبر ۽ انصاف ٹھیکد ار وتی وتی اسپتیں پوشاک چند ات انت پدا کرسیانی سر انشت انت ۽ دروازگ ۽ نیمگ ۽ چارگ ۽ لگ ات انت۔

دروازگ ۽ دپ ۽ لالہ نصیر اوشتا تگ ات۔ آئی ۽ زورا ور، تہرد ۽ بے رحمیں دست اسٹین گن ۽ ات انت ۽ وتی ترسنا کیں چم ۽ چست کت انت ۽ یک چمے دراہیں مچیٰ ۽

سراشانک نئے دات، آنچو اوشتا تگ ات کہ آئی ء اگاں چم اے دیم ء آدمیا حرکت
مداتین ات انت آستگ ء مٹے گمان بیت۔ پدا آئی ء چم من ء سک دات انت۔ آئی ء
یک برے پڑیں بازار ء من ء گوشگ ات کہ من تئی مات ء تئی دیما۔۔۔۔۔

لالہ نصیر ء گندگا آئی ء گوشگیں ہے توار یکبرے پدا منی گوشاں جکس ات۔ ہے
سہت ء انا کہ ء چارکار داراں منی مات ء راگران کُت ء آورت ء آئی ء رازین ء سراو اپینت۔
قانون ء معتبر ء گوشت! ”مات۔۔۔۔۔ مات ء سرا۔۔۔۔۔ واپین ات۔“

مجاہداں من ء راچست کُت۔ پدا اسٹین گن ء تیراں توار کُت۔ لالہ نصیر ء اسٹین
گن ء دیم آزمان ء نیمگ ء کُت، دراہیں مٹی ء آئی ء نیمگ ء چارات۔

لالہ نصیر میزان میزان ء دیما آئیگ ء ات، وہدے تہت ء گورارست ء اندرا ء
ساوتری ء لاش ء گورا اوشتا آہانی نیمگ ء چارات ء پدا تہت ء سرا لک کپت ء اوشتا
اسٹین گن ء دیم ء مٹی ء نیمگ ء کُت ء گوشت نئے ”یک منٹ نئے تہ ء اگاں ادا
چے شادر نہ کپت نئے گڑا حد ء قسم انت درستاں ہدا ڈالاں۔۔۔۔۔ درکپ ات چداں۔“

لالہ نصیر ء توار ہر چہار گوراں چو گزند ء توار ء جکس ات۔ لالہ نصیر ء اسٹین گن
اندرا ء ساوتری ء سرا ایر کُت ء پدا جہل ء ایر کپت ء پریتو ء لاش ء نیمگ ء شت آئی ء پریتو
ء لاش وتی دستانی سرا ء چست کُت آورت ساوتری ء اندرا ء لاش ء گورا ایر کُت، آپدا لوگ ء
پُترت، کمودیرا چادرے زرت ء درکپت، یک چادرے اندرا ء سرا ء یک چادرے ساوتری
ء سرا ء یک چادرے پریتو ء لاش ء سرا پردات یک چادرے مات ء سرداں پاداں
مانپوشت نئے۔ لالہ نصیر ء سر جہل کُت میزان میزان ء لوگ ء چے درکپت ء شت۔

منی جُست ۽ چه آزمان ۽ کن امر جلیل

آور جن میری ہاسٹل ۽ وتی کوٹی ۽ دریگ ۽ دپ ۽ باز دیرات کہ اوشتا تک
ات۔ آئی ۽ چم بند روڑ ۽ سک اتنت مہلوک ۽ مچی ۽ تہ آئی ۽ چم کہ ہمانی ۽ شو ہاز ۽ اتنت
آگندگ بیگ ۽ نہ ات۔ اُیتانی بند پُرشٹ۔

آ باز پیش چه دریگ ۽ دپ ۽ دیر آتگ ات بلے آپہ اُمیتے ۽ ودار ۽ ات۔ آئی ۽
زانہ کہ گوتم الم کیت۔ چه دز چکانی چیر ۽ حشکیں تاکاں لگت کنان ۽ الم ۽ کیت۔ مروچی
یک شنبے انت چُٹی ۽ روچ انت۔

”گوتم ۽ وتی چلی ایس گد بدل نہ کتگ انت میدشنگ اتگت۔ آئی ۽ پریشانی چه
آئی ۽ چماں پذیر بوت۔ آچہ دگنیاء بلے پرواہ بیت کیت الم ۽ کیت۔ آئی ۽ دریگ تکہ
داتگ دل ۽ جیڑات۔ بلے پدا آئی ۽ ودار بلے تاہیر بوت۔ آئی ۽ دل ۽ نا اُیتی ۽ لوڑے
چست بوت، اُپاڑ گے جت ۽ دریگ ۽ دپ ۽ دیراتک آئی ۽ مہران ۽ (سندھ دریا) وڑ ۽
چم تڑ بیت انت، بلے چو جمر ۽ نہ گوڑت اش۔ آئی ۽ زند ۽ اوپار کشگ عادت کرتگ
ات۔ آئی ۽ سگ ۽ ہاٹیک است ات۔ آچہ دریگ ۽ دپ ۽ دیراتک شت ٹیل ۽ گوڑا
ایریں کرسی ۽ سر ۽ نشت یک شنبے ۽ روچ انت ”ور جن میری ہاسٹل ۽ جنک وتی وتی داتگیں
اپاٹمنٹانی حساب ۽ شنگ اتنت تیوگیں ہوٹل ۽ آیوک ات آہما گنوکیں باگی ۽ ودار ۽
نشنگ ات کہ مسلمان ۽ لوگ ۽ ودی بیتگ، مسلمان ۽ لوگ ۽ چه کسانی ۽ ورنابوت بلے

وجودیت، راج دپترے مادیت، مذہبی چست، ایری، فلسفہ، وانگ، رند آئی، وتی نام گوتم
 کت۔ گوتم، کلاکانی کلاک شریش، بڑیں ساہگ، نشنگ ات گوں آئی، گپ جنگ
 ات۔ گوتم، گوں آئی، ہیموکارانی، میر عبداللہ، چے گویرا، مارٹن لوتر کنگ، ہوچی منہ،
 کسہ، اورتگ اتنت۔ گوتم، اسٹین گن، مشین گن، گوریلہ جنگ، گپ جنگ اتنت۔ گوتم،
 پگل زمین، آزاتی گرگ، ماتما گاندھی، مارٹن لوتر کنگ، فلسفہ، سمر، ایراد کپتگ ات، آئی
 گوشتگ ات کہ ”گل زمین، آزاتی ایوک، پپہ بٹاکاں نہ بیت بلکہ گوں تپنگ، تیراں بیت
 زوراک ہماوہدے وتی سر، جہل کنت کہ وہدے تی دست، تپنگ بیت۔“

ہے بٹاکانی جنگ، رند گوتم، کندگے جنگ، گوشتگ ات۔ ”من وانلڈا
 ڈونچراں من، گوں تو کاسمیٹگ، شریریں شریریں گڈ، پوشاک مہر، گپ کنگ لوٹیت“
 برے برے گوتم کلاکانی کلاک بے تڑک توار، نشنگ ات جیڑتگ ات
 نے۔ ہے ساعت، آوں بے تڑک، توار، نشنگ ات۔ گوتم، چہ حیلانی دگنیاء ہماوہدے در
 کپتگ ات وہدے کہ آئی، کافی، کوپ دست، داتگ ات گڑا گوتم، وتی چم چست کتگ
 اتنت آئی، نیمگ، چارتگ ات۔

آ گوتم، ودار، دم بُرت، آرائنگ ٹیبیل، کرسی، سمر، نشت وتی دست، دراج
 کت ٹیبیل لیمپ روک کت۔ ساعت یک ات۔ آحیران ات کہ پرچے من پہ یک
 بے حیریں مردے، چو بے تاہیراں۔ آئی، پچاروکی گوں گوتم، سے ماہ پیسرا بیتگ
 ات۔ سے ماہ پہ مہر، ہیچ نہ انت۔ سے ماہ، ایوک، نام یات کنگ بنت۔ آاؤلی چٹانی
 چارگ، مہر، منوک نہ ات۔ آئی، دگنیاء دیستگ ات، زانتگ ات۔ آاؤ چا سینوریم،
 ریپلیشن افسرات آئی، گوتم، راو چا سینوریم، روگ، ایگ، دیستگ ات۔ گوتم، گوہارٹی
 بی، نادر، ہے ات اودا داخل ات۔ کدی ہمک روچ اتلگ ات کدی کدی ہفتگان

ہفتنگ گارات۔ یک روچے گوتم ء گنہارٹی بی ء نادر اہی ء کشت۔ آوتی گنہار ء لاش ء
زیرگ ء اتک ء اکثر اں لاش ء دیگ نہ من ات۔۔۔۔ گوتم ء ایڈ منسٹیٹر ء را گوشت، ”
اے در اہیں مہلوک ء راٹی بی ء نادر اہی گپیت یک روچے مرانت، من زاناں کہ ہما و ہد ء
مُرتگیں مہلوک ء لاش ء زیرگ ء کئے کیت، من ہرچ وڑاوتی گنہار ء لاش ء براں،“ گڑا
آہے سہت ء گوتم ء ایڈ منسٹیٹر ء دیما و شتات ء آئی ء داکتر ء دیما دست بست لاش گوتم ء را
دیا نینت ہے گپ ء سے ماہ گوستگ ات۔ گوتم کہ پہک دلے ات، وکالت کنگ ء ات
ء مالی جاورے شر نہ ات۔ آئی ء گوتم ء دل ء دروازگ پڑ وشت برزیں کلات دوردات
آئی ء دل ء مہر ء شہرے آباد کت۔ چُشیں بے سیمسریں مہر ء آئی ء کدی گمان اوں کتگ
ات کہ یک بے پروائیں بے جبریں مردے یک جنک ءے ء را چُشیں مہرے
بدنت۔ گوتم اوں کدی مہر ء گا جیل کتگیں لبز ”تومن ء دوست ءے“ ”I love you“
کار مرد نہ کتگ ات آئی ء مہر ء مثال یک زندے ء چے دومی زندے ء پجارگ پیتگ
ات۔ آئی ء ٹیبیل لیپ کشت وتی کوٹی ء دروازگ تلگ دات بندکت جہل ء شت ہاسٹل ء
پیریں رشپنسٹ ء را جُست کت، ”گوتم ء فون نہ اتلگ؟“
”گوتم وت اتلگ ات، پتو اے کا گدات ء شت پیر زال ء در ا نینت۔
آئی ء چہ پیر زال ء دست ء کا گد چامپت تچاں بیت برز ء وتی کوٹی ء اتک کا گد
ئے پیچ کت کا گد انگریزی ء نوشتگ ات، ”توز یک سینٹوریم ء کنٹین ء گوشتگ ات کہ
من ء کدی کدی گوں کس ء دپ کپگ دوست نہ بیت۔ من تئی راست گوشئی ء سر ء پہر
بنداں مروچی ورجن میری ہاسٹل ء دپ ء گوزگ ء اتاں دل ء جیڑات تئی زیکیں گپ ء منی ء
تئی نیام ء پابندیانی ڈنگر جتگ انت، من ہاسٹل ء رسپشن ء اے چاریں سطر اں نوشتہ کنگاں تئی
زیارت ء گواہی ء دیگ ء روگاں، گوتم۔“

گوتم اتک پداشت آسکلئ ء کبرانی وڈء بے ترک ء توار بوت۔ گوتم ء پرچے چو
کُت؟ آئی ء وتار املامت کُت، من سینٹوریم ء کنٹین ء چوپرچے گوشت کہ من ء کدی
کدی گوں کس ء دپ کپگ دوست نہ بیت۔ بلے گوتم ء اے گپ پہ وت ء پرچے لیک
ات۔ آئی ء پرچے دل ء آورت کہ من کدی کدی آئی ء دپ کپگ نہ لوٹاں منی ساہ در بہ بیت
شتر ترانت۔ آئی ء کا گد دست ات دیوال ء تگودات اوشتات، آئی ء وتار ایوک لیک ات
آئی ء وتی مات گیر اتک کہ ہر وہد ء مہر ء کا گد نوشتہ کتگ ات ء آئی ء کا گدانی پشوش
شش ماہ ء رند داتگ ات۔ آئی ء حیڑات کہ اگاں مروچی منی مات اد ء بیتیں گڑا من وتی
امبازاں زرتگ ات گریگ ات۔ وہدے کہ آچہ وتی بیتگ ء مردماں باگی بوت پہ وانگ
ء کراچی ء اتک گڑا لیکیں آئی ء مات ات کہ آئی ء حق ء گپ ءے جت وہدے کہ آئی ء
کراچی ء ونت پدانو کری ء لگ ات بیتگ ء گوشے قیامت اتگ۔ بلے آئی مات ء وتی
جنک ء فیصلہ ء سر ء پھر بست ء وتی جنک ء رامبارکی ء کا گدے نوشتہ کُت۔ مات ء وتی
جنک ء سر باروات۔

آئی ء حیڑات کہ گوتم ء بابت ء دراہیں حالاں نوشتہ بہ کنناں وتی مات ء بگوشاں کہ
گوتم چونیں انسانے چے حیڑیت آئی ء داں روج مروچی ہرچی کہ حیڑتگ ات دست
گپت نہ کتگ۔ من دگنیا ء شمری ء چارات۔ من ء ایوک ء گوتم دوست ات، داں روج
مروچی آئی ء من ء دست اوں پر نہ کتگ، ہے خاترا من گوتم ء راوتی جبین ء جاگہ داتگ
آمار کسی نظریہ ء منگ ء ابید مردم ء حوص ء چٹاں نہ چاریت۔ آئی ء حیڑت کہ ہے گیاں وتی
مات ء نوشتہ بکن۔ اناگہ ء ترانگ ء کپت کہ گوتم ء را یک نادرا ہی یے است۔ زیک ناں
بلکہ یک ہفتگے بیت۔ آگرتی ء کپت آئی ء زانت کہ گوتم دانکہ مہ کپیت داکتر ء اوں نہ
رؤت۔ آتپ ء روک بہ بیت پدا اوں کلاکانی کلاک لائبریری ء نندیت کتاب وانیت آ

انچیں گنو کے یک ہفتنگے بیت کُلگ ء تپ انت ءے چومہ بیت کہ گوم ءے اوں ٹی بی انت،
 دا کتر اں آئی ءے را چکد گوشگ ات کہ وتی ٹیسٹاں بکن۔ سوچن بجن بلے آئی ءے نہ کت۔ آئی
 گوں ہمے گپ ءے وتی کوٹی ءے دیوال ءے تگودات جیڑات انت انا گہ ءے کیترن آئی ءے کوٹی ءے
 اتک کیترن ءے چرائی دست ءے کا گد پیچ گپت ونت پدادات ءے ءے کند گے جت ءے ءے
 گوشت“ ورجن میری ہاسٹل ءے من ءے دو سال انت ہمے تئی کوٹی ءے سے جنکاں وت کشی
 کتگ۔ شیرین ءے مس مُرشد ءے واب ءے گولی وارت ءے وت کشی کت ءے وتاس ءے گوں وت ءے
 تیرے جت کشت تئی باریں چے اردہ ات؟“

آئی ءے کیترن ءے پسونہ دات ایوک ءے بچکند گے جت، آئی ءے وتی چمانی ارس ءے دل ءے
 درد چیر دانت لنتانی سر ءے حشکیں بچکند ءے آورت۔

کیترن ءے گوشت ”من زاناں تو وت کشی نہ کنئے تو مس مُرشد ءے شیرین ءے وڑ ءے نہ
 ءے، آہانی بوائے فرینڈ دغا باز ءے بد وفا بیتگ انت تئی گوم چونہ انت، من آئی ءے را چوش نہ
 لیکہاں۔ من ہر کس ءے زاناں، یکیں چماں مرد ءے پجا کاراں، گوم ترایلہ نہ دنت آتئی باز درد
 وارانٹ۔“

” آمنی بوائے فرینڈ نہ انت کیترن“

” گڑا؟“

” آمن ءے کامریڈ گوشتیت من اوں آئی ءے کامریڈ گوشاں“ ” گڑا اَلْم ءے گوں تو مشین

گنانی، پا ہو ءے سیاسی ءے مرگ ءے گپ ءے جنت۔“

” آیا گی یے کیترن۔“

” جی کئے یا گی انت“

” گوم چہ ذرا ہیں چا گرد ءے یا گی انت، سیاسی چست ءے ایراں چے یا گی انت، آچہ

وکالت ۽ دلپروش انت آئی ۽ کانود ۽ راگد ۽ یک والے ۽ باٹا ۽ سواس ۽ وڑ ۽ پیما بٹنگ ۽
دیتگ۔“

کیترن ۽ آئی ۽ بڈ ۽ سر ۽ وتی دست ایر کت گوشت،

” تراوشیں حالے بدیاں۔“

” بدے باریں“

” دپ ۽ وش کنے؟“

” تراشکر ۽ نادراہی انت شیر کنیں ورے مرے، ترا پکوڑاواریناں، بلے پیسرا حال

۽ بدے۔“

” من کمیں پیسرا گوتم دیت۔“

” کجا؟“

” ریگل سینما ۽ دیما روتا ک بہا کنوک ۽ گورا۔“

آئی ۽ چہ ٹبیل ۽ سر ۽ دروازگ ۽ کبل چست کت کیترن ۽ رادات، جسٹ نے

کت، ”گوتم وش ات ناں؟“ من دست نہ گپت ٹیکسی ۽ سوارات گوست من دیت، ”کیترن ۽
کندگے جت گوشت۔“

” من روگاں تو کوٹی ۽ بندکن۔“

آچھاں بوت ورجن میری ہاسٹل ۽ درکپت تچان تچان ۽ بندروڑ گوازینت سے برے

موٹل آنی چیرترگ ۽ رک ات۔ ریگل سینما چہ ورجن میری ہاسٹل ۽ کمیں دیرانت آڈرا جیں

گام کشان ۽ شت ریگل سینما ۽ گوارا روتا ک بہا کنوک ۽ گورا اوشتات۔ آئی ۽ زانتگ ات

کہ گوتم یکے ۽ گوارا روتا ک ۽ ماہتا ک وام کنت ریگل ۽ گورا آئی ۽ گوتم نہ دیست آئی ۽ رو

تا ک بہا کنوک ۽ جسٹ کت ”گوتم ادا تلگ ات؟“

روتاک بہا کنوک ء چم چست کت چارات آئی ء پجا آورت کہ ہر وہد ء گوں
 گوتم ء ترگ ء دیتگ ات۔ آئی ء پے شرب پودات۔
 ” اہو گوتم اتلگ ات روتا کے گپت ء شت۔“
 ” کجاشت۔“

” اگاں من اے بزانتیں گڑا گوتم ء دگے گراکانی تہ ء چے پرک۔“
 ” گوتم وش ات؟“ آئی ء روتا کہ بہا کنوک ء راجست کت۔
 ” گوتم ء راکلگ ات۔“

آئی ء راکوشے زاناں کسی ء کارچے جت۔

” منی حیال ء ریڈیوپیلس ء ڈن ء کوہنیں کتابانی بہا کنوک ء گورا اوشتوک
 بیت۔“ روتا کہ بہا کنوک ء گوشت۔ آتچان بوت کوہنیں کتاب بہا کنوک ء گوراشت
 کتاب بہا کنوک گوتم ء سنگت ات۔ آئی ء راجست کت، ” گوتم اتلگ ات۔“
 ” اہو گوتم اتلگ ات آتم ء کتاب تیوری آف فلشن ء شوہاز ء ات منی گورا نیستیں آدیما
 شت،“ ” دیما کجاشت؟“

” منی حیال ء تاس اینڈ تاس بک سیلرز ء دکان ء شت،“ آتاس اینڈ تاس
 بک سیلرز ء دکان ء گورا اتک۔ یک شنبے ء روج ات دکان بندات۔ آدیما شت چہ کیفی
 جارچ ء گورا وکٹوریا روڈ ء نیمگ ء شت آئی ء چم سڑک ء دوئیں نیمگ ء مہلوک ء مچی ء
 سکت اتنت آ گوتم ء شوہاز ء ات کپیٹل سنیما ء گورا سندھی کتاب بہا کنوک ء جست ے
 کت ” گوتم اد ء اتلگ ات؟“

” اہو اتلگ ات منی حیال ء ملینگو ء نشنگ۔“ آ کپیٹل سنیما ء بزر ء ملینگو
 ریسٹورنٹ ء شت، آوہدے کہ تہاشت ریسٹورنٹ ء مردمان آئی ء راجارات، آئی ء انگو

آنگو چارات، بلے آئی ء گوتم نہ دیست۔ آنا اُمیت بوت جہل ء ایرکپت ایلفی ء پُٹ پات
 گپت ءے مردمانی نیام ء روگ ء لگ ات زمستانی روچ ات، مہلوک ء گر میں کوٹ ء
 سوٹر گور ء ات تزگ ء اتنت۔ یک رندے صدر ء گوتم ء آئی ء را گوشنگ ات، لائیں مردم
 چوہل اسٹیشن ء وڑ ء انت مدام ورنانت لائیں انسان کوہنیں آثارانی وڑ انت سہت ء دمان
 بُرنت۔ “آئی ء گوتم ء گپ گیر آورت۔ آتک ایلفی ء گورا اینٹیکس دُکان ء گورا اوشتات،
 گوتم کدی کدی اتنگ ات ہے دُکان ء نشنگ ات۔ آئی ء گوں فارسی دُکاندار ء کلاکانی کلاک
 پیتل، ٹین ء بتانی باروا گپ جنگ ات۔ فارسی دُکاندار ء اوں زانتگ ات کہ گوتم لکشی ء بُت ء
 بیچ برگپت نہ کنت۔ بلے لکشی ء بُت ء سمر ء یک تیسس یے نوشتہ کُت کنت۔

آئی ء گوتم ء را ہے دُکان ء اوں چارات بلے گوتم اود ء نہ ات۔ آگیشتر گرتی ء کپت
 آچہ تھا بُرگ ء لگ ات آئی ء وتا پے گوتم ء چوہے تاہیر دیست جیڑگ لگ ات کہ اگاں گوتم ء
 مہ گنداں گڑامن مراں، آئی ء پدا وتا ملامت کُت کہ من پرچے زیک سنیٹوریم ء کنٹین ء چو
 گوشت۔ اگاں آمہلوک ء مچی ء تھا مہ بیتیں آئی ء بُور، بور ء گریگ ات۔ آئی ء وتی چمانی
 ارس پہک کُنت سارتیں ساہے گپت دل ء گوشت ءے، گوتم تو پرچے چکُت تراچو کنگ
 نہ لوٹنگ ات۔ من ہما جکاں کہ تی یات ء زیر اں داں دومی زند ء ودار یک ہاں گوتم۔

آ پلفسٹن ریسٹورنٹ ء ڈن ء اتک اوشتات۔ ہے ہوٹل ء مدام گوتم گوں وتی
 سنگتاں اتنگ ات نشنگ ات سنگتان ء گوشنگ ات پلفسٹن منی دیوان جاہ انت۔ آ
 اتک ریسٹورنٹ ء دروازگ ء دپ ء اوشتات توک چارت ءے ہوٹل ء تھا گوتم ء سنگت
 نشنگ انت۔ آہاں کہ وہدے آئی ء را دیست یک سنگتے پادا تک اتک آئی گورا۔ آئی ء
 لفظانی سر ء ایوک ء یکیں لبز اتک، ”گوتم؟“

”نیم ساعت بیت آحیدر آباد ء شت“ گوتم ء سنگت ء پودات۔

” بلے زیک آئی ء گوراٹکایے نیست ات“

” سنگتاں چیزے زرکت دات ء راه دات“

” آئی ء وتی دل داشت نہ کت گزیت گوشت ے ”گوتم چون ات، کلگ

استت ے، تپ ے پرات۔“

” گوتم سنگ ے۔“ سنگت ء درائینت۔

” پداکدی کیت؟“

” اگاں چہ پولیس ء انٹیلی جنس ء رک ات گڑباندا کیت اگاں ناں گڑابزاں

سالے ء پد“

” آئی ء بندکننت؟“

” بوت کننت“

آبے تاہیر بوت جُست ے کت ”گوتم ء راپرچے گرننت، آہفتگ ے بیت

نادراہ انت حیدرآباد ء چے کننت؟“

” مروچی شپ ء مزدورانی ء دہکانانی حق ء پوسٹر کشگ بیگ ء انت، پوسٹر جنگ

بنت، باندا سہب ء مزدورانی چُجی ء ہور بیت۔“ گوتم ء سنگت ء درائینت۔

آئی دگے بچ جُست نہ کت چہ ریسٹورنٹ ء ڈن دراتک کمیں جیٹرت

ے، سرے چہ پہرے برزکت مہلوک ء مچی ء تہارؤگ ء لگ ات۔

ریلیف کیمپ

امر جلیل

آئی ۽ چم آزمان ۽ انتنت۔ ریلیف کیمپ ۽ نریک ۽ نشنگ ات چوبت ۽ بُت ات۔ آئی ۽ لاگریں دست وتی کونڈانی سر ۽ ایر کتنگ ات انت۔ ماوہدے کہ سہب ۽ ریلیف کیمپ ۽ ڈیوٹی دیگ ۽ اکتیں آہمدا نشنگ ات۔

دوروچ پیسرتیراں گوارتگ ات۔ تیرانی گوارگ ۽ گوں بازیں مرد، جنین آدم، چک پٹ پاتانی ۽ کشکانی سر ۽ کپت انت مُرت انت ۽ پٹی بیت انت۔ تیر گواری ۽ چے متاثر بیتگیں مُردمانی واستہ ۽ حکومت ۽ ریلیف کیمپ ۽ جنگ ات۔ بازیں ادارہانی مردم ڈیوٹی دیگ ۽ ات انت۔ مادرستاں ریلیف کیمپ ۽ کار بہر کتنگ ات انت۔ رفیق کٹ، سلیمان سندھی ۽ من دوروچ ات کیمپ ۽ ڈیوٹی دیگ ۽ اتاں۔ من تیر گواری ۽ چے مُرتگیں ۽ پٹی بیتگیں مردمانی حساب ۽ کتاب ۽ نوشنگ کنگ ۽ اتاں۔ درستاں چے گیشتر چمچی منی ٹیبیل ۽ گورا ات۔ آمنی ٹیبیل ۽ دیم ۽ نشنگ ات ۽ چم ۽ آزمان ۽ ات انت۔

من جیڑات آلم ۽ بنی آدم ۽ نوکیں ایجادانی باروا جیڑگ ۽ انت ۽ وتی ہوش ۽ سمائے گار کتنگ۔ من کُرسی ۽ چے پاداتک ۽ شت آئی ۽ دیم ۽ اوشتاں وتی پجار کت ۽ پکیر ۽ وڑیں مرد ۽ راگوشت۔ ”وتی ڈس ۽ نشان ۽ بدے ۽ بگش کہ تیرانی گوارگ ۽ ترا چے نقصان بیتگ؟“ آ بے تزک ۽ توار ۽ نشنگ ات منی گپ ۽ رادلگوش نذات ۽۔ چم ۽ آزمان

ءسك ات انت۔ من پدء آنى ء راكوشٲ ”تواو تيركوارى ء چے يك متاثرين ءے
 مهلوم بيگ ءے منى كپ ء شرى ء كوش دارمن تيركوارى ء رند متاثر بيوكانى رپورٲاں
 نوشك كنگ ء آں توتى باروا من ء بگش۔“ آنى ء زكگ اوں نہ كت چم ءے آزمان ء
 سك ات انت۔

آنى ء بچ نہ كوشك پہ آنى ء نقصان ات، چيا كه حكومت ء مُرتگيں ء ٲٲى بيتگيں
 مردمانى واسته ء مزينى زرء جاربتك ات، من ء اوں هے مردے سرء زهرا تك من زهزهر
 ء كوشٲ۔“ واجه آزمان ء چارگ ء ترا بچ نہ رس ايت، چيزے بگش دپ ء كار بند۔“ پدا
 اوں آنى ء بچ نہ كوشٲ ء ناں كه منى نيمگا چارات۔

” تو و عجببيں مردم ءے، اڑے زاناں تو كر ءے“ من جاك بت كوشٲ۔
 هے كپ ء كنگ ء رند آنى ء وتى چم چه آزمان ء تراينت ء من ء چارگ ء لك ات۔
 ” هاں تو بزاں كر ءے نئے، بشرى من ء وتى باروا بگش“ من كوشٲ۔

آمن ء چارگ ء ات من آنى ء را حكومت ء نيمگ ء چے مُرتگيں ء ٲٲى ايس مردمانى
 واسته داتگيں زرّانى حساب كوشٲ۔ ”اگاں تى كس ء وارٲ ء تيرانى كوارگ ء مُرتك
 كڑا ترا پنجاه هزار كلدار رس ايت، اگاں تو يك پادے ء چه لنگ ءے كڈا تراده هزار كلدار
 رس ايت، اگاں تو دو نيس پاداں چه لنگ ءے كڑا ترا بيست ء پنج هزار كلدار رس ايت۔“

آنى ء لنٲانى سرء بچكندے اتك پدء كاربيت من ديت آنى ء دو نيس پاد سلامت
 ات انت۔ من پدء آنى ء را كوشٲ، ”اگاں تو چه يك دستى ء منڈ ءے كڑا تراده هزار كلدار
 رس ايت۔“ بلے آنى ء درا بيس آزه سلامت ات انت۔ دست، پاد، كوش، پونز ء چم من وتى
 سر كچيناں كُت، شُت رفيق كُٲ ء كورا اوشتا تاں۔ رفيق را من پاد كُت كوشٲ ”اڑے

کُٹ اے مرد من ء متاثرین ء مہلوم بہیت بلے وتی انت ء من نہ دیگائیں۔“

رفیق کُٹ ء آئی ء نیمگ ء چارات گوشت ”بلکیں تیرانی گوارگ ء چے آئی ء

مات مُرتگ۔“

” توچوں گشت کنے؟“ من رفیق ء راجُست کُت۔

” اے سہت ء پے ہمے مرد ء دراہیں دگنیا، تو، من ء دراہیں مردم مرتگ انت“ رفیق ء

گوشت من ء رفیق شت ہمے مرد ء گوراوشتاہیں، من گون آئی ء ہمدردی کُت گوشت

”اڑے منی گپ ء گوش دار حکومت ترادگے مات ء ودات نہ کنت بلے مُرتگیں مات ء

تراہنجاہ ہزار کلدار مُزدنت۔“

آئی ء وتی دیم تہار کُت، گوشے زاناں منی گپ آئی ء شرنہ لگ ات۔

من رفیق کُٹ را گوشت ”منی حیال ء تیرانی گوارگ ء اے مرد ء جن مُرتگ۔“

” تو اوں مز نیں احمق ءے اگاں اشی ء جن بہ مُرتیں کڑاچو پریشان نہ بیتگ ات

بلکہ کندگ ء ات۔“ رفیق کُٹ ء گوشت۔

”شما لومیر بیج کنوک وتی جنانی دژ من ات، شتریں کہ من وتی مہر کنوک ء گوں

سیر نہ کُت۔“

من رفیق کُٹ ء را گوشت۔

” تو پر چاز ہر گپت ءے، بیاباریں مرد ء راجُست کنیں۔“ رفیق ء گوشت۔

” منی سنگت راست گوش ایت، ہنجاہ ہزار کلدار ء ترامات ءے و نہ رس ایت

بلے یک شتریں جن ءے ترارس ایت۔“ رفیق ء مرد را گوشت۔ مرد رفیق ء چمانی تہ ء

چارگ ء لگ ات۔ رفیق تُرس ء چے منی نیمگ ء چارگ ء لگ ات ء گوشت ءے ”بلکیں

اے بچارگ، ورنائیں بچ کُشگ بیتگ۔“

من حیران بیتاں نشتاں جیڑگ ۽ لگتاں، من کا گدے زُرت آئی ۽ نیمگ ۽
دراج کُت گوشت۔

”اگاں تو ہچ نہ گو شے گڑاے کا گدے سر ۽ نوشگ ۽ کن من ۽ بدے“

آئی ۽ گا کد چارات۔

رفیق ۽ من ۽ گوشت۔ ”اشی ۽ گورا گیشتر مہ نند افسرے کیت گندیت گو شیت
بلیں تو اے مرد ۽ زراں نیم پہ نیم کنگ ۽ ۽۔“

رفیق ۽ منی دست گپت ریلیف کیمپ ۽ بُرت کرسی ۽ سر ۽ نندارینت، من کیمپ ۽
چے ڈن ۽ چارات پکیرانی وڑین مردم نشگ چم ۽ آزمان ۽ سک اتنت۔ تیر گوارا ۽
ہتہ مردمانی بچ، لہتینے جنک، کسے ۽ گوہار ۽ کسے ۽ بڑا ات جنک بیتگ انت۔

یک مرد ۽ جنین ۽ دست گپتگ ات گڑ یوان ۽ منی گورا تک گوشت ۽۔
”اشی ۽ مات کشگ بیتگ۔“

”من ۽ ہچ نہ لوٹ ایت من ۽ وتی مات ۽ مرگ ۽ مُز نہ لوٹ ایت۔“ جنین ۽
گڑیت گوشت ”گنوک مہ بے وتی مات ۽ مرگ ۽ مُز ۽ گرے نہ گرے تی مات پدا
زندگ نہ بیت۔“ مرد ۽ آئی ۽ گرے دات گوشت۔

جنین گڑ یوگ ۽ ات۔ مرد ۽ من چارات گوشت ”تو اشی ۽ مُرگیں مات ۽ بابت ۽
نوشتہ بکن۔“ آئی ۽ من ۽ سر جی ۽ گوشت۔ ”عمر ہفتاد سال، لوگ ۽ نمبر انچو، تنک نمبر
انچو۔ کار ۽ شت پدے آ یگ ات تیرانی آماج بیت، وارث، فرخندہ جنک۔“
من دزا ہیں گپ نوشہ کُت انت۔

”مُزَّز کدی رس انت؟“ مردءِ جُست کُت۔

”زوت رس انت یک ایم این اے اے چار ایم پی اے اے چیک ءِ تئی لوگ ءِ کار انت، آگوں وت ءِ دور وتا کانی جہا گیر کار انت دست ءِ دار انت ءِ وتی فوٹو اوں کشائین انت ءِ پدءِ شپ ءِ ہے دراہیں حالاں ٹیلیویژن ءِ پیش دار انت۔“

مردءِ گزارن پچ بند بیت انت، آئی ءِ گل ءِ کُت من حیران بیتاں۔ مردءِ جن ءِ دست گپت گوشت ”بُرین فرخندہ“۔

من مردءِ راجُست کُت ”مُرتگیں جنین تئی چی انت؟“

”آمنی وسیگیں۔“ آئی ءِ درائینت۔

گریوکیں جنین ءِ آئی ءِ مرد کیمپ ءِ چے ڈن در کپت انت۔

من پکیرانی وڑیں مردءِ راجارات کہ یک گورءِ نشنگ ات چم ءِ آزمان ءِ سک ات انت۔ سہت ءِ رند چارورنا کہ ٹاپ اش رستگ اتنت ریلیف کیمپ ءِ پُترت انت منی دیم ءِ اتک ءِ اوشات انت، یکے ءِ گوشت ”منی پت کُشگ پیتگ۔“

”تیر وار تگے؟“ من جُست کُت۔

”اناں“ آئی ءِ درائینت۔

”مُزَّز ءِ واستہ مردم ءِ الم ءِ تیر وار تگ بہ بیت۔“ من گوشت۔

ہے ورنادگہ ورناباں چارگ ءِ لگ ات۔

یک ورنائے کہ جیگ ءِ چاریں تگما پچ ات منی دیم ءِ اتک اوشات ءِ گوشت ءِ ”منے پت تیر گواری ءِ وہدءِ مرتگ۔“

من حیران بیتاں۔ سلیمان سندھی، تیر گواری ءِ وہدءِ مُرتگینانی مال ءِ مملکت ءِ

نقصان ءِ نوشتہ کنگ ءِ ات۔ وتی کُرسی سراچے پاداتک منی گورا گوشت رے ”تو کمیں ڈن ءِ درامنی گپ ءِ گوش دار۔“

من ورناباں چے دست بندی کُت ءِ گوشتاں بے بکش ات من اتنی کایاں۔“ من ءِ سلیمان سندھی ڈن ءِ درکپتیں۔ سلیمان سندھی ءِ من ءِ گوشت ”من ہے چاریں شہیداں زاناں منی لوگ ءِ گور ءِ نشنگ انت۔“

”پت ءِ زاناں زندگ انت؟“ من جُست کت آبرُگ پیسر ءِ باد ءِ نادراہی ءِ گور جنگ ات ہے روچی وچاں زوت یک زیارت رے دپ ءِ دوردات وت شت انت جو اے لیب ء۔“ سلیمان ءِ در ائینت۔

”بلے آگشگ ءِ انت کہ منے پت تیر گوری ءِ مُرتگ“ من گوشت۔
 ”اٹاں اڑے! تیر گوری ءِ وهد ءِ آگڑ ءِ نالی ءِ کپت مُرت۔“ سلیمان ءِ گوشت۔

منی سر جہل ات نشنگ اتاں یک دستے اتک ٹیل ءِ سر ءِ لگ ات من وتی جم چست کُت انت آئی ءِ نیمگ ءِ چارات مرد ءِ ہمبر پنجاہ ءِ پنچ ات آمنی دیم ءِ اوشتا تک ات، آئی ءِ من ءِ جُست کُت۔ ”مُرتگیں مردمانی زیان بیتگیں اعضا آنی مُر ءِ بگش۔“ من زوت زوت آئی ءِ راز گوشت انت۔ ”شُر یر ضایع بیتگیں پونز ءِ مول چکدیں؟“ آئی ءِ جُست کُت۔

من ہنچ ءِ سر پد نہ بوتان زاہر ءِ آئی ءِ پونز سلامت ات، کسی ءِ چُشیں جُست نہ کُت۔ آئی ءِ چماں روک مان نیست ات۔ پریشان ات۔ آئی ءِ من ءِ راکوشت۔ ”منی جنگ میٹرک ءِ وانگ انت لوگ ءِ چے درکپت پہ کتابانی گرگ ءِ تیراں گورت بازیں

مردم مُرت انت، بازیں پٹی بیت انت چیزے کہ پیش کپت آہاں وتی ساہ رکینت، منی جنک
 ء اوں وتی ساہ شت یک نام داریں مردئی ء۔ لوگ ء داشت، ہما مرد ء گوں دوستاں منی
 جنک ء را چل ء ہشت کلاک ء وتی گو را پناہ دات، زری بیگاہ ء منی جنک اتک لوگ ء
 مروچی سہب ء آئی ء وتارا کشت۔“ آئی ء گزیت گوشت۔

اوشنو کین مردم یک دگری ء چارگ ء لگ ات انت۔ آہاں تزگگ اوں نہ کت
 گوشے زاناں آہانی ساہ نلگٹ بیت۔ مردم میزان میزان پاد اتک انت پہ روگ منی حیال ء
 دوروچی رجسٹرے تاکاں بال کت منی چماں رجسٹرے تاک اسپیت اسپیت ات انت

” من ء بگش تی سرکار ء منی واستہ چکد مول ایرکتگ، چکد مول بستگ
 ، چکد زرا ایرکتگ؟“ آ گوشان ات پشت ء کنزان ات آئی ء توار مہلوک ء موتکی مچی
 ء تہ ء گار بیت من چشیں موتکی توار کدی ہم نہ اش کتگ ات، ہے توار منی گوشان
 جسگگ ء لگ ات۔ منی زانت ء چے ڈن ات۔ حسبی ربی جل اللہ۔ معانی قلبی غیر اللہ
 ۔ حسبی ربی جل اللہ۔ معانی قلبی غیر اللہ۔ گوشے زاناں موتکی مچی ء من ء لگت کت گوست
 ۔ اسپانی سر مہباں من ء لگت کت گوست انت۔ من چک تڑینت کیمپ ء چے ڈن ء
 چارات ہما مرد کہ سہب ء چے ڈن ء نشنگ ات آ اوں گارات، من حیران بیتاں پاد اتک
 تچاں بیتاں کیمپ ء چے ڈن ء در کپتاں۔ اینگو آنگو چارات منی حیال ء آزمان اوں جہل ء
 اتک منی چماں یک دنز ء مچے چست بیت من دیت ہما پیریں مرد ء یک کسانیں چک ء
 دست کپتگ دیم پہ روبرکت ء روگان۔

” اوشت ات۔۔۔۔ اوشت ات۔۔۔۔ اوشت ات۔۔۔۔“ من آہاناں

توار کُت۔

آنہ اوشنات انت روبرکت ء روگات انت، من تچاں بیتاں آہانی دیم ء شت ء
اوشناتاں۔ پیر مردے لَنکک چُک ء کپتگ ات بلے آئی ء چم آزمان ء سکت ات انت۔
”تو کئے؟“ تیر گواری ء ترا چے نقصان بیتگ، تو وتی نقصان ء پر چے نہ گو شے؟“ من پہ
ٹرس لرز آئی ء راجُست کُت۔

آئی ء منی پسونہ دات پیسری وڑا حاموش ات۔

من تئی نقصان ء سرکار ء گو شاں ترا تئی بیتگیں نقصان ء مل ء گراں دیاں، تو پر چہ
گپ نہ کنے؟“ من دست بندی کُت گوشت۔

آئی ء ہیچ نہ گوشت۔

” شتریں تو گپ مکن بلے تو من ء بگش کہ تو کئے؟“ من پد ء جُست کُت۔

”تو اشی ء نہ زانے؟“ چُک ء ڈرائینت۔

من حیران بیتاں چُک راجارات۔ پچھلے ہمبر چار پنج سال ات بلے چالاک نے
ات۔ ”تو پکائی ء اشی ء نہ زانے؟“ چُک ء من ء جُست کُت۔

من وتی سر سُرینت گوشت۔ ”انناں من اشی ء رانہ زاناں۔“

” اے مہر ء پیگمبر انت۔“ چُک ء گوشت من ہیچ سر پد نہ بیتاں پداوں من چو

جٹی ء جُست کُت۔ ”تیر گواری ء زاناں اشی ء بازیں نقصان بیتگ؟“

” اہو، اشی ماتیں گل زمین پنج گرگ بیتگ“ چُک ء منی پسونہ ات۔

پسونہ من سر پد نہ بیتاں۔

چُک ء گوشت ”نی اے چا گرد ء دگے ناں سچل سر مست نے پیدا ک بیت

ناں دگے سامی نے ودی بیت ایوک ء ساستان پیدا ک بنت وتارا پیر گوش انت۔

چک ۽ گپ من اش کُت جیڑگ ۽ لگتاں کہ چُشیں کسانیں چُک ۽ دپ ۽ چے
من ہجبر چُشیں گپ نہ اش کُتگ۔

من چُک را جُست کُت ”من ۽ بگش تو کئے؟“ چُک ۽ بچکند گے جت
گوشت۔ ”تو من ۽ اوں نہ زانے؟“

من وتی سر سرینت ۽ گوشت ”اناں من ترا اوں نہ زاناں۔“

”من تئی نوکیں دوراں من تئی آیوکیں و ہداں۔“ چُک ۽ گوشت۔

من دیست کہ مہر ۽ پیگمہر ۽ دست آیوکیں دور ۽ گپتگ ات دیم پہ روبرکت ۽

روگ ۽ لگ ات انت، سہتے ۽ رند آگار بیت انت۔

مرگ ۽ پيسر، مرگ ۽ رند امر جليل

يڪَ بنى آدم مُرت ايدَ گه آنى ۽ راکل کنگ ۽ برگ ۽ اتنت۔ بازىں مردم ميٽ ۽
گول روگ ۽ اتنت۔ لهٽيں کسان، لهٽيں مزن، لهٽيں ورنا، لهٽيں پير هر يڪ ۽ سر جهل ات، لهٽيں
مردماں گز يوگ نيا هگ ۽ ات۔ آهاں اول وٽي پونز ۽ دزمال اير کنگ ات۔ لهٽيں کو پگ
ديگ ۽ ات ۽ لهٽيں وٽي باريگ ۽ ودار ۽ ات۔ هر کس ۽ که کو پگ داتگ ات آ کسانىں
کسانىں چُجى ۽ تها بهر بيتگ اتنت۔ لهٽيں ايوک ۽ روگ ۽ ات لهٽيں گول وٽي سنگتاں۔
دو مردم آهاني امر چل سال ۽ بُر زات وت ماوت سُک سُکى ۽ اتنت يڪ ۽
دومى ۽ راجست کُت۔

”اڙے حامد ميٽ ۽ کل کنگ ۽ ۽ فاتحه دير داريت؟“

منى حياں ۽ دو کلاک داريت۔“

”دو کلاک ۽ و بازار ۽ خانه خراب بيت گڙا۔“

”قبرستان ۽ روگ ۽ چے زلورت انت چه هدا و اتر کن۔“

”کر پاس ۽ بازار ۽ چوناء هر و هدا ۽ گڙ بڙيں۔“

”پدا تر منى برات عزيز۔“

آدوئيں کس کر پاس ۽ بازار ۽ سڙ ۽ جنگ ۽ هاترا چه يڪ تنگ ۽ گار بيت انت۔
ميٽ مردمانى کو پگ ۽ ات ديم په کبرستان ۽ روگ ۽ ات۔ يڪ چُجى يے که چه ميٽ ۽ کمو گستا
ات يڪ خاصيں بنگپ يے ۽ سرا گپ ۽ اتنت۔“ ”هر کس ۽ که سكرات گران بيت آهاني

” است انت“

” بلے چہ مولداں کما تینگ ء اجازت نہ انت۔“

” دندو کنا تینگ ءے زاناں؟“

” گڑ ہر کس ء گوں آئی ء تڑ کی پیتگ۔“

” مزینیں مزینیں پولیس افسر ء سیٹ مدام آئی ء سلاماں اتنگ انت۔“

” استغفر اللہ۔“

” بد بخت مُرت“

یک کما شے میٹ ء را کو پگ دات دومی کماش ء را گوشت۔

” باز نیکیں انسانے ات۔“

” من نام بازار اشکتگ ات“

” ہفت جنوز اماناں ہرچ ء درچ ءے داتگ ات ء آہانی نچ ء اوں حیا لے کتگ

ات۔“

” حیرات ءے اول سک کتگ ات۔“

” سئے حج ہم کتگ ات“

” حد ء نیکیں بندگ پہوت ءے اے جہان ء اوں جنّت ء جاگہ تیار کنت۔“

یک مزدور ءے گام ءے جت اتک آہانی نزیک ء جُست ءے کت۔ ”ہما انسان

گجا بروانت ء چہ گریبی ء پہوت ء آخرت ء اوں جاگہ تیار کت نہ کنت۔“

دوئیں کماشاں مزدور ء راروک روک ء چارات۔ یک کماشے ء چہ وتی چہاں

چشمک کش ات، صفا کت ء گوشت ”منی حیا لے تو گیر ٹلک ء جاسوسے ءے۔“ دومرد ء

چہ بازیں چربی ء گلیر جہل کپتگ انتت۔ لاپ اش ڈن ء در کپتگ انتت۔ آچہ درستاں

رند ء پش کپتگ انتت، سگریٹ ء کشان انتت گپ ء انتت۔“

” اے مردء اوں مروچی مرگی ات۔ یک شنبےء دراہیں پروگرام ءدیم سیاہ بیت۔“
 ” یکے کہ گیشتر زندا ات آئی ء درائنت ”مروچی کوہلی شہزادہ ءالم ء کٹ
 اتگ ات۔“

” ءسی ریس ءدلیپ کمار ءالم کٹ اتگ ات “

” دلیپ کمار کتیک انت؟“

” آوتی دادا بانی پستول والائیک انت، ہما کہ ہندوستان ء جنگ چوپ ء فلم جوڑ
 کنت، اے ہمانی ءاپس انت۔“

” اہوا ہونی زاناں اے ہمااپس انت کہ آئی ءچہ سیٹ کریم ء یک لک دہ ہزار ء

کپتگ ات“

تو راست گوشے، پیسے آئی ء نام راج کمار ات۔ بلے دادا بانی ء ترینت دلیپ
 کمار کٹ۔“ ”یک زندے ء سگریٹ دوردات گوشت ”وت کم بحت مُرت مارا ہزارانی
 نقصان داتے۔“

لہتیں مردم زندء اوں بوج انت۔ مرنت اوں بوج انت ”Bloody Fool“۔

کمیں گستا یک ورنایے ءدومی ورناء گوش ء گوشت ”اڑے اے دوئیں زنداں
 گندے اے حدامزئی ء شتریں سنگت انت۔“

” راست؟“

” اہواڑے ہے سنبیناں ہاشم کٹی ء گوں اوں اسمگلنگ کتگ۔“

” حدامزئی ء ہوں۔“

” اہواڑے، اشی ء ٹکایے نیست ات پدا باز کمائنتے۔“

” تو اشاں شری ء زانے زاناں؟“

” اہو! چرائی مرگ ء لہتیں روج من آئی ء راکارچ کشت پیش داشت کہ زر

ندیے تئی چُکھاں کشاں، چرائی ء زربچ گپت۔“

” زر ء دیگ ء انکار نہ کُتے“

” کنجوس ات چوبکال ء کارچ ءے دیت زر ءے دات۔“

” بلے حیرات اوں باز کتگ ءے“ شراب ء اسمگلنگ ء زران ء چارمی بہر، بہر،

” کتگ ات۔“

دیر یک مردے پریشان ات چم ءے ارس ء پُراتنت۔ پریشانی چرائی دیما

پد رات۔

دگر ءے آئی ء کوپگ ء دست ایر کُت تسلای ء دات گشت ”تو پرچہ گمیگ

ءے؟“

” آئی ء پسونہ دات وتی سر جہل کُت۔“

” تئی برات انت زاناں۔“

” اناں۔“

” سنگت انت۔“

” اناں۔“

” گڑ اتو چو گمیگ ءے“

” منے گریبانی سکی سوری ء ہورات“

لہتیں میٹ ء گوں ہور روگا اتنت وت مدوت گپ ء اتنت۔

” اڑے ماہچ نہ کُت پوت ء“

” درائیں زند گوں جنگ چوپاں گوازینت۔“

” اے دولت، اے جاگہ، اے نام ہچ کار ء نیانت، ہر کس روت چنک یے

حاک ء تہا کل کنگ بیت۔“

” گڈی سفر و الم انت“۔

یک بڑگیں مردے ء و تی ارس پہک گتنت ”من چه مرگ ء پیسریک چکن تکھے ورگ لوٹاں ء بالی گراب ء سواری ء دل لوٹیت۔“

گوں میئت ء هور حد امرزی ء ورنائیں بیچ کہ سرے جهل ات نرم نزمین گاماں روگ ء ات آئی ء نوکیں ساہیں شر وانی یے گور ء ات، پہ ہمے روچ ء دو چائیتنگ ات ءے۔
دزمال ءے دست ء ات۔ دزمال ء رامونیا ء لہتیں پٹ بو کلیٹس تیل ءے جنگ ات پہ چمانی ارسیک کنگ ء دزمال ء چماں دارگ ء ات آئی ء ارس هُلک هُلک ء رچگ ء اتنت۔

یک مسکین یے ء گوشت ”واجہ حد امرزی ء یک جوڑی یے گد من ء بدے مہتاج آل بڑ ہنگاں۔“

” اناں حد امرزی ء دُر اہیں گد مُلا ء دبیگ بنت“ ”مُلا ء گور اگد مچ انت،
زیک یکے مُرتگ آئی ء گداوں مُلا ء رستگ انت، مُلا مُفت ء بہا کنت ءے“ ”بکواس
مکن۔“ ورناء ہکل دات گوشت۔

” شتریں گڑا سے فاتحہ ء ورگ ء بیایاں؟“

” سے فاتحہ ء ورگ شاہ صاحب ء لوگ ء رونت۔“ شاہ صاحب ء لاپ سیر انت
آئی ء کچکانی لاپ سیر انت واجہ منی چُک شد یک انت۔“

”تئی چُک چه سید آل بڑزنہ انت۔“

مسکین ء آئی ء پسوا شکت یک کر بیت میت مردمانی کو پگ ء ات اتک
کبرستان ء سر بیت انت۔ حد امرزی ء ورنائیں چُک ء مزینیں کبرستان ء نیمگ ء چم
شانک دانت کو کار کت گوشت ”اڑے اے چے یے!“ دگرے گوشت۔ ”اے
کبرستان انت۔“

” اے و میوہ شاہ کبرستان انت“ ورناء پہ زہر گوشت۔

”بلے کبرستان یے“

”اننا ادا لس مردم کل کنگ بنت۔ من وتی زرداریں پت ء کو آپریٹو کبرستان
Eternal ء ایند گہ مردماں گوں ہو رکھل کناں۔“

مردم حیران بوتنت انکو آنکو چارگ ء لگت انت کہ کبرستان ء دومی نیمگ ء
بلا ہیں دیوالے ات۔ یکے ء کو کارکت گوشت ”واجہ اے نیمگ ء بیات Eternal اے
نیمگ ء انت، چہ اے کشک ء بیات۔“

میٹ چہ دومی کشک ء کو آپریٹو (Co. of orative) کبرستان ء آورت
اش۔ کبرتیار ات درست کبر قطار قطار ء بستگ اتنت۔ میوا شاہ ء وڑ ء یک یک نہ اتنت۔
رسم پورا کنگ ء رند میٹ کبر ء ایردات، کمودیر ء میٹ شت حا کانی چیر ء۔ حد
مرزی ء بچ ء کبر کوچ ء رادہ کلد اردات۔ آئی ء وتی ہید پہک گتنت گوشت۔

”واجہ ! اے وکم انت“

”بس انت ترا۔“

”دو کلد ار پر کن ءے۔“

”شہر ء مزور ماڑی بند انت آہاں ماں در اہیں روچ ء سے کلد ار مزوری دئیں۔“
”واجہ ماڑیانی تہاشما نند ات، اے کبرستانے۔“ چہ مچی ء تہا یکے ء ٹہک دات
کندت۔“

”بلے پداواں کبر ء کوچک ء دوازده کلد ار بازار انت۔“

”واجہ باز مشکل ء سراسخی بابائے مریت، دوازده کلد ار منی حق انت۔“

”سکی بابا مورت۔“ ورناء جاک جت گوشت مزور ء وتی گد چنڈت انت گوشت
”توزاناں بکیل یے ءے؟“

”حد امرزی ء چک ء آس لگ ات، چہ ہر ء در انینت ءے۔“

” اے زرمٰنی دستِ ہیدانت من کبرۂ زیارت یے جوڈکناں۔“

کبر کو بیچ دو کلدار نہ رس ات آئی ءوتی کو ڈال بڈء جت شُت۔

ایندگہ مردماں یک انسانے راکل کُت آئی ءسرافاتحہ ونت یک یک

بیت انت۔

پونز مہتاب محبوب

” اَلے حُدا ء گپت ۔۔۔۔۔ نی وَ کُشت ء کُشار بی ، نی پشت چے
 کپتنگ ۔ مئے وَ پونز بُرگ بیت ،، کریمت ء وتی دراجیں پونز گپت ء گوشت پونز گوشے
 سست جیل ء کپت ۔ ” برات وڈل ہمے حال ء سہی ایں ؟“

” اگاں آئی ء اش کُت گُرا درستانی مرگ اتلگ ، منی حیال ء نشار کُتل ء اوں
 گوشاں کپتنگ و ہدے کہ من شہر ء چے آتکاں ترا ہمے گپ گوشت آ اوں گوش دارگ ء
 ات بلے آئی ء چُک گر یوگ ء لگ ات گُرا آتچاں بیت آئی ء نیمگ ء شُت ۔“

” اہو گو ہارا ستیں ۔۔۔۔۔ گپ وَ چیر دیگ ء نہ ایں بلے اگاں برات وڈل ء
 حال ء گپت آ کسی ء زندگ ء نیل ایت ، حُدا جنّت نصیب بکنت پت ء آئی ء رند مئے
 سر ہمیش انت ۔ من لوگ ء نشت ، نشت پیر بیتاں بلے و ہدے کہ آئی ء تو ار گوشاں کپیت من
 ء لرز گے گرا بیت ۔

۔۔۔۔۔ آئی ء وڈیں کسے عزت ء نامدار است بلے جنک ء مئے سر جہل کُت
 ہپت پشت ء دیم سیاہ کُت ۔ نی ما کجام دیم ء گوں راج ء تہ ء تڑا ایں ۔ دراہ مارا پے شگان کُش
 انت ۔ اے واہمے گوش انت ” اے ہمالوگ ء جنک انت کہ آہانی ۔۔۔۔۔“

” اہواڑے قسمت ، وڈل ء برات ء راہا و ہدے نہ اشت کہ نشار ء آئی ء جنک شہر ء
 مہ روانت بلے شہباز ء واہچ گوش نہ داشت گوشت مئے ، و ہدے کہ منی کار و بار شہر ء ایں گُرا
 لوگ اوں شہر ء زیرگ لوٹ ایت ایوک ء پریشانی بیت ۔“

” مرگ چُشنیانی واپست ء نہ انت۔ مرگ پہ مارا کیت، دراپیں راج ء واپست ء
مرگ انت۔

” اے حُدا۔۔۔ تو اے چے کُت۔“

” گوش انت۔۔۔ دوستی ء تہ ء اوں ہنچو بیت“ ” آئی ء شہر ء جنک دیست
انت وتارا اوں چالاک سر پد بوت“ ” بلے گہار کسے اگاں وت شر بہ بیت کسی مجال نہ
انت کہ چوبکنت چُک چہ لوگ ء سبک زیر انت۔“

” راست گو شے، منی واہمار وچ ء چے ورگ ء اوں دل نہ کش ایت، منی چم
گو شے کور انت پُشیں روچاں حُدا ڈر مناں اوں پیش مداریت ”من اوں ہے گپ اش
کُت گو شے منی دل بڈات حُدا بزاں برات وڈل کیت گپ ء اش کنت باریں چے
کنت۔۔۔ منی حیاں ء اگاں آہے گپ ء اش بکنت وت ء وا کش ایت۔“ ” اوبد بحت
تئی کتگیں کاراں چے ما اے روچاں گندگیں۔ تو پیدا بیگ ءے و ہد ء بہ مُرتین ات چو نہ
پیتگ ات۔“

” تو بہ، تو بہ۔“

وڈل ء جنین کہ چُک ء راشیر میچنگ ء ات چُک ءے واپینت انت ء وتی دسکچ ء
گور اتک۔

” گہار بختا ور شمارا حیریں دوئیں ملور ملورات سھت ء دمان شے ساہ ڈر ہگ
انت من ء اوں بگش ات۔

” شمارا چون انت۔۔۔۔“

” نشار تو اش کن ءے چے کئے۔“

” شے حیاں ء من لوگ ء مردے نیاں من اوں شے راجیگاں ہے لوگ ء

ہوراں“ کتو زہر زہرہ گوشت۔

” تئی زہر واپونزء سر ایس، مارا زاناں چونیں وشیں ہالے رستگ کہ تو پشت
کپتگ نئے۔ تو اگاں گوش داشت کن نئے گڑا گوش دار، تئی و سرکء دوازده سالگیں
جنکء منے پونز بُرات۔ اسکولء پوانگء داخلہ نئے کپتگ۔“

کافر نسیم کھریل

ہماروچ ء کہ ستیل ء آئی ء جن ء مسلمان بیگی ات مسیت چہ مردم ء پُرآت،
مسیت ء ننگ ء جاگہ ء نیست ات۔ لہتے مردم مسیت ء چہ ڈن پٹ ء نشنگ اتنت۔
ایشی ء چہ پیسر چُشیں مچی عیدانی روچ ء بُوتگ اتنت یا کسی ء سیاد ء وارث ء مرگ ء مردم
یک جاہ بیتگ اتنت۔

مروچی مسیت ء مُلا اوں گلابال ات مردماں گوشت ءے ”چُشیں روچ چہ عید ء
روچ ء اوں گیشتر مبارکی روچ ء بیتگ ء مردم اوں چو بے دین نہ اتنت کہ چُشیں و شیں
سہتاں وتارا ساڑی مکن انت ہمے روچ ء مسیت ء پیریناں بگرداں ورنادراہ ساڑی اتنت
مُلا ء اوں وتی اسپتیں پشتک گورا کت سبزیں پاگ سرا بست نوکیں جُتکے کوش پادا کت ء
وتی آسن بندیں لٹ دست ء کُت اتک مسیت ء وتی کوش ڈن ء کشت انت، مسیت ء
پُترت تچک ء دیم پہ محراب ء شُت اوشتات۔ دُرتیں مردمانی چم مُلا ء سک ات انت
بلے مروچی مُلا ء وتی کُتبا ء کتاب گون نہ ات۔

مُلا ء وتی واز ء بنگیج گوں لہتے آیتاں کُت پد ء پیگمبر ء سرا لہتے نعت و نت۔ مُلا ء
وش گٹی ء نمازیانی دل ء جذب ءے پیدا کُت۔ نماز ء مُلا ء کسانیں آیاتے بدل ء سورہ
الرحمن بنگیج کُت۔ آیات ء تہ ء ”قُبائی اِلّاء ربکھا تکلزبان“ ء نمازیانی دل ء گیشتر جوش ء
جذبہ پیدا کُت۔

نمازء رند مُلاً ء کسانیں وازے کُت ء میتگ ء مردماناں چُشیں و شیں سہت ء
یک جاہ بیگ ء مبارکی دات۔

نماز ہلا س بیت مُلاً ء یک نمازی یے راہ دات کہ برو سیٹل ء آئی جن ء بگوش
بیا۔ سیٹل ء آئی ء جن ء اوں وتی جان ششتگ ات نوکیں گد گورا کُت وتارا ساڑی
کُت۔ سیٹل اتک ء مُلاً ء دیم ء نشت ء آئی ء جن یک گورا نشت۔

مُلاً ء سیٹل ء راسک سک ء جُست کُت ”ترا ء تی جن ء دین ء محمدی قبول
انت۔؟“

” اہو مُلاً صاب!“ سیٹل ء پُودات۔

” تو وتی رزامندی ء یادگری ء زور ء؟“ مُلاً ء جُست کُت۔

” وتی رزامندی ء مُلاً“ آئی ء دُر ائیت۔ ”تو اوں ٹلی؟“ مُلاً ء آئی ء جن ء نیمگ ء
دیم ترینت ء جُست کُت۔

” اہو وا جہ“ ٹلی ء سر سرینت ء پُودات۔

” شما گوش دارگ ء ءے براتاں ناں؟“ مُلاً ء نمازیاں چے جُست کُت۔

” اہو گوش دارگ ء ایں مُلاً صاب“ دُرستاں دپ یک کُت۔

مُلاً وتی شہادتی لنکک بُرز کُت سے بہر ء گوشت ”اوحد اتو گواہ ءے، اوحد اتو
گواہ ءے۔“

” پنج وقت ء نماز وانی ء روچک اول دارے؟“ مُلاً ء سیٹل ء راجُست کُت۔

” اہو وا جہ“ آئی ء پُودات۔

” تو وتی رِشاں شرعی حساب ء دارے؟“ مُلاً ء جُست کُت۔ ”اہو وا جہ

دات مسیت جسک ات - سیتل ۽ رند آئی ۽ جن ٹلی ۽ اول شہادت آورت مردماں آئی ۽
رااوں مبارکی دات -

” مرچیک ۽ چے تی نام عبداللہ انت ۽ تی جن ۽ نام فاطمہ ۽ انت “مُلا ۽ گوشت -
” اہو مُلا “ سیتل ۽ درائینت -

لہتے نمازی پاداتک انت پہ روگ ۽ مُلا ۽ پد ۽ آہاناں نندارینت ” بے نندرات
بے نندرات اشانی نکاح ۽ وانیناں - “

نمازی بڑگ پد ۽ نشت انت مُلا ۽ دوینیاں چے رضامندی جسست کت پد ۽
آمنت ۽ باللہ وانگ بناہ کت دومی نیمگ ۽ گورانی بیتگ ۽ کوکار ۽ جا ک ات - بیتگ ۽
دراہیں مردین جنین آدم وتی سردار پھگن مل ۽ چپ ۽ چاگرد ۽ جمع اتنت بحث کنگ ۽ اتنت
سردار پھگن مل ۽ ہے گپ اش کت آئی ۽ باز تورات - پر چا کہ سردار ۽ سیتل ۽ راباز سر
سوج کتگ ات، گیتا ۽ سوگند داتگ ات ۽ وتی پاگ اول آئی ۽ پادانی سر ۽ ایر کت بلے پد ۽
اول آئی ۽ گپ نہ زرت ۽ - سیتل ۽ سردار را پھک ۽ جواب داتگ ات ۽ گوشت ” سردار
تو ہرچی بکن من وتی مذہب ۽ زلور بدل کناں؟ “ سردار ۽ جسست کتگ ات -

” منی وتی مرزی ایں “ سیتل ۽ درائینتگ ات - ” بلے پد ۽ اول تو بچار “ سردار ۽
گوشگ ات - ” من ۽ کہ وتی مذہب پسندنہ ایں - “ سیتل ۽ درائینتگ ات - ” حرام،
حرام، ترا وتی مذہب پسندنہ ایں؟ “ سردار ۽ جسست کتگ ات -

” شتریں سردار من ۽ یک گپے بگش کہ ما کے ایں؟ “ سیتل ۽ سردار ۽ را
جسست کت -

” مہ گوریں “ سردار ۽ پُودات -

” گور و لاشاں سوچ انت ما کل اش کنیں پرچہ؟“ ”ما پس پرچی ء کشیں؟“
 ”سیتل ء جُست کت۔“

” اے و مئے پتی پیر کی رواج ایں“ سردار ء گوشتگ ات ”اے مسلمانانی رواج
 آں“ سیتل ء گوشتگ ات۔ آہانی اوں رسم انت مئے اوں رواجیں“ سردار گوشتگ ات
 ”گڑا تو جو گوشتے کہ ما گوریں؟“ سیتل ء پد ء جُست کت سردار پھگن مل سیتل ء سوال ء
 جواباں چے لاجواب بیت۔ گڈسره ء گوشت ءے، ”توری ماہرچی ایں بلے ماوتی دین ء
 بدل نہ کنیں۔“

” بلے من ء مسلمانانی دین پسند ایں“ سیتل ء گوشت۔ ”مئے دین زاناں دروگیں
 دین ءے؟“ سردار ء پد ء جُست کت۔

” اہو سردار مئے دین دروگیں“ سیتل ء پد لیری ء پودات۔
 ” سردار پھگن مل ء دیوان ء نندوکیں مردم زہر گیت انت، موتی ء دوسے مردم
 آئی ء جنگ ء پادatk انت بلے سردار ء آیانی دیم ء دست بست نندارینت انت کہ جنگ
 چوپ ء کار شرنہ بنت، بل ءے اش ء را مسلماناں تعویز کتگ۔

ہے گپ آیانی دل ء کپت سارت بیت انت چیا کہ ملاء مردمانی تعویز کنگ ء
 پیسره نام کشتگ ات دیر دیر مردم آئی ء گور تعویز گرگ ء اتلگ انت۔
 ” ترا مسلمانانی مذہب پرچے شر لگ ایت؟“ پھگن مل ء پد ء جُست کت۔

” مسلمان وت مہ وت برات انت ہوراں، ء ما بکال لہتے پل لہتے اچوت،
 لہتے برہمن، لہتے کھتری ایں“ سردار پد ء لاجواب بیت آئی ء جیڑات کہ اے گپ وا
 راست انت کہ برہمن، اچوتاں ء پلاں وتی گورا اوشتگ ء نیل انت، یک جاگہ ء ورگ وا

وتی جاگہ آئیں۔

”سیتل!۔۔۔۔۔ اگاں تو مسلمان بئے گڈ اماراتی گومء ہچ کار نیست۔“

”مہ بیت“

”ماترا وتی گورا اوشتگ ء اوں نیلیں۔ تو جسو گورا اوں اتک نہ کنئے۔“ سردار ء

سیتل ء را پہ زہر زہر ء گوشت۔

”نیل ءے میل ات، من وتی مسلمانا نیں بڑ اتانی گور ء ننداں، من لیکہاں کہ منی

گوہار پہ من مُرتگ“ سردار ء باز نرمی سر ء گوشت، آئی ء فکر کُت کہ سیتل بلکیں راہ ء کیت

بلے میتل ء یک گپے اوں گوش نہ داشت۔ بلکہ وتی زندگیں گوہار پہ وت ء کُشت۔

سردار زہر گپت گوشت ءے ”یات کن سیتل اگاں ہر ء پل سنگار کن اسپانی تہ ء

اوشتارین پد ء اوں ہر آخر ہر انت اسپ نہ بیت۔“ جرگائے روگ ء رند سردار ء پد ء یک

مردم ءے جسو ء را گوشت تو بُروباریں سیتل ء را سر پد کن بلکیں تی گپ ء گوش بداریت

بلے سیتل ء را جسو ءے گپاں اوں اثر نہ کُت۔ آملًا امید علی ء گوشتگ ء پد ء آئی ء وتی جن

زرت شُت کلمہ ء و نت۔ مسلمان بیگ ء رند سیتل بدل بیت آئی ء وتی رِش دراج کُت انت

ء نماز پابندی سر ء و نت مسیت ء روپگ، آپ پُر کنگ، بگردانی پیچ کنگ ء پیچگ آئی ء

کارات۔ قرآن انچوشوک ء سراونت ماہے سپپارہ ءے ہلاس کُت ء قرآن ء رس ات۔ آئی

ء وتی لوگ ء فجر ء عشاء ء نماز ء رند ہر و ہد ء تلاوت کتگ ات۔

کدی کدی مُلّاء ء لاتے بے نماز یاناں حُدا ئے رسول ء آخرت ء ترس دیگ ء

واست ء سیتل ء مثال ء داتگ ات گوشتگ ات۔ ”اے نمازیان نماز وان ات، تلاوت

کن ات اگاں ناں آخرت ء شامے گور ء دیم شرمسار بہ بیت۔“

یک روپے عصر نماز رند حسوئے پنجو عبد اللہ ء گؤراتک وتی مات ء نادراہی ء حال آورت۔ عبد اللہ ء وتی گؤبار ء نادراہی ء حال پیسہ رستگ ات بلے پھگن مل ء کتگیں زبان ء پدء نہ شت وہد یکہ پنجوئے دپاچے وتی گؤبار ء نادراہی ء حال عبد اللہ ء اش کُت آئی ء دل وش نہ بیت بلے پدء اوں پنجو ء را گوشت ءے، ”من اودء اتک نہ کنال کہ سردار دل ء کنت تو بُرو وتی مات ء موٹل ء کن ادء بیار۔“

”ناکو تو اے گپ ء فکر ء مہ کن۔“ پنجو ء نا کو ء گپ ء پسودات۔

”پت ء سردار ء پادانی سر ء وتی پاگ ایر کتگ کمو ہد ء اجازت کپتگ۔“ پنجو ء پدء گوشت اجازت ء گپ ء اش کنگ ء گوں ہو ر عبد اللہ ء اوں ناں نہ کُت آ پنجوئے ہمیرائی ء شت۔

عصر نماز ء مُلا ء عبد اللہ نہ دیت گڑا پریشان بیت گڑا نمازیاں چے جُست ءے کُت یک نمازی ء عبد اللہ را پنجو ء گوں روگ ء دیتگ ات آئی ء مُلا را گوشت۔

”عبد اللہ ء را روگ نہ لویتگ ات“ مُلا پریشان بیت گوشت ءے ”آگاں کافرانی گورا پدء نندا بیت آئی ء ایمان کمزور بیت، شمارا چے کسے بُرو آئی ء را پدء بیارات“ مُلا ءے گپ اش کنگ ء ہو ر فتح نار بجو پادا تک تیز تیز ء گورانی بازار ء سر بیت۔ آئی ء ڈن ء اوشتات توارجت۔“ عبد اللہ او عبد اللہ۔“

سردار پھگن مل ء لوگ نزیک ء ات آئی ء تو ار اش کُت ڈن ء در کپت۔ گوشت ءے ”چے گپے فتح؟“ ”مئے عبد اللہ شے گؤراتگ ء آئی ء مُلا ء تو ار ء انت“ فتح ء گوشت۔

سردار ء ہے گپ تو رات، عبد اللہ کہ آہانی حون ات، آہانی میتگ ء ودی پیتگ ات کسانى ء چے داں مزن پیتگ ات آچوں فتح ء زبانی بیت آوتی نادراہیں گؤبار ء چارگ

ءاتلگ ات شما آئی ءرندء اتلگ ءے۔

سردار زہر زہر ء فتح ءے چے جُست کُت؟“ ”عبداللہ شمنیگ انت فتح؟“۔

”جی اہومنیگ انت“

”شما زاناں آئی ء وارثے؟“

”جی اہو آئے مسلمانیں برات ءے ما آئی ء وارثیں، ہے وہد ء کسی ء شُت

عبداللہ ء را گوشت آاوں وتی گوہار ء لوگ ءے در کپت آہانی گورا تک ء اوشات۔

سردار ء فتح ء را جُست کُت“ ”شتریں فتح تو من ءے یک گپے بگش“ ”اگاں باند ءے بہ مرایت

گڑاشی ء جن ء شما وتی بازار ءے چے کش ءے گلین ءے؟“

”پر چاما آئی ء گلین ایں“ فتح ء پُودات ”شما مسلمان آئی ء گوں نکاح کنے؟“

سردار ء جُست کُت

”اگاں آرازی بیت گڑا منے گورا عیب نہ ایں“

”شما لُج نہ کن ات؟“

”پر چیاما لُج کنیں مسلمان ءے گوں!“

عبداللہ گپاں گوش دارگ ء ات سردار ء را سوال ء جواب ء دیت بشکندگ ء

لگ ات۔

پھگن مل ء آئی را کندگ ء دیت جیرگ ء لگ ات۔ پد ء فتح ء را جُست کُت

”شتریں فتح اگاں آئی ء جن بہ مرایت گڑا آئی ء را شما وتی گانی تہ ء سیر دیت؟“

سردار ء سوال اش کُت فتح ء دیم سہر سہر ترات۔ آئی ء چم اوں چوانگر ء ترات انت

۔ گوشے زاناں یک انچا ہیں گوری ء آئی ء رازا ہے دات۔

فتح ء زہرا چے سردار ء نیگ ء چارات گوشت ”سردار وتی دپ ء بدار، دیم ء

اگاں یک گے کُت گُڑا۔“

بلے سردار نہ ترس ات بچکندے جت ۽ گوشت ۽ ”اے چونیں کانوں نے شما
سانگ کن ات بلے سانگ نہ دے، شمنے مذہب ۽ دراہیں مسلمان برات انت پہ ذات ۽
پات ۽ پرک پرچا؟“

” اے رواج مئے پت ۽ پیر کی ایں“ فتح ۽ زہر ۽ چے گوشت

سردار ۽ وتی مطلب ۽ جواب رس ات آپچکندگ ۽ لگ ات۔ عبد اللہ ۽ اوں دیم
زرد تر ات چم چہ ارس ۽ پُربوت انت۔ آئی ۽ سردار ۽ دست گپت دیم پہ مسیت ۽ روگ ۽
بدل ۽ وتی پت ۽ پیر کی لوگانی نیمگ ۽ روگ ۽ لگ ات۔

دومی روچ ۽ عبد اللہ ۽ جرگائے دیم ۽ جرمانہ دات وتی داشتگیں دراجیں رش تراش
انت ۽ سُہر ۽ والیگ پد ۽ گوشاں کُت انت، اور ۽ اُوشتا تگیں آپ ۽ گوں وتی جان شُت وتارا
گورانی رسم ۽ تہا پہک کُت۔

دومی نیمگ ۽ ملاء ۽ عصر ۽ نماز ۽ رند دراہیں نمازیاں گوشت، ”ہر ۽ سینگار
کن اسپانی تہ ۽ اوشتا رین آخر حر حر انت اسپ نہ بیت“ نمازیاں گوشت ”آہو
واجہ کافر آخر کافر ایں۔“

امانت

کرشن کٹوانی

برادر م لاڑ کرام السلام علیکم!

زیکی گپ انت بیگائے وهدات۔ روج برکت بیگ ات، سہب ات، ہور ات
 گورتگ ات۔ انجیں ندر گے ات گوشے ہرنیمگ ات ششست ات شود بیگ ات۔ دل ات
 گوشت اے لوگ ات نندگ ات وهدنہ انت بروڈن ات ندرگ ات بچار۔ من لوگ ات دروازگ پچ
 کت ڈن ات در کپتاں، دز چک ہنچو ہور ات ششستگ ات انت گشے زاناں چونوک سیریں
 بانور ات انت۔

جمبراں اوں آزمان ات چوک کہ کوہ ات قطار بستگ ات انت۔ سارتیں گوات روح ات
 وش کنگ ات من ات دگنیاء بیرے پر نہ انت۔ ہرنیمگ ات مہلوک وش انت۔ مردمانی
 دل چوپل ات انت۔

کشک ات چے روگا اتاں کہ گیر اتک، کسانی ات وهدے کہ نوداں شنز اتگ ات گڑا
 من ات تو ہے نودانی شنزگ ات پتر اتاب ات در کپتگیں۔ نی اوں منی حیاں ات تو منی گم ات ہورے جتنا
 نہ بیتگے۔ حیا لانی تہ ات گار روگ روگ ات تز پوزت کپتاں دست ات پاد کلیرگ بیت انت
 ۔ نی من زانت کہ پیر بیتگاں پیشی ترمدی شت نہ زاناں زندہ دگے چنت روج است۔ سہتے
 ڈوکی ات سمر ات نشتاں نپسے زرت۔ چم جست کتاں دراجی ات چارات چم شت انت برزیں
 ماڑیاں کپت انت۔ گیر اتک کہ یک روچے ہے ماڑی نوک ات انت ات باز دلکش ات
 انت۔ بلے نی دراہ کوہن بیت انت گوشے زاناں یک پڑیں بازارے ویران انت

ہے ماٹریانی تہہ نزیک تریں ماٹری تنیک ات۔ تئی دروشم، گوں تو گوازننگیں روج منی
 چماں انگت چو باسکوپ ء ترانت۔ من ء تئی ء وتی کسانى گیراتک۔ و ہد پر چا چوزالمیں؟
 سہتے ہر بیت پدء آہاں پرچے چہ یک دگرے ء دیر کنت؟ بنی آدم ء راج دپتر پرچے چو
 درد ء پُرانت؟ ہر شپ گو شے دردانی سوت گوشاں تو ارانت۔ ہر بچکند ء تہ ء گم ء
 است۔ کجاشت انت ہماروج؟ کجاشت ہما سندھ؟ آدگنیا ء گار ء گمسار بیت۔

ترایات انت ہماراہ ء چے کہ من ء تو اسکول ء شنگ اتیں ہماراہ ء سر ء یک
 لیوار ء درچکے ات ما ڈوک جنگ لیوار دور داتگ ات انت ء و ہدے کہ اسکول ء
 چھٹی بیتگ ات دومی راہ ء سر ء کئی چترام ء انبانی باگ ات۔ انبانی ٹال چہ انبرٹیاں ڈک
 ات انت۔ انبرٹیاں بازی ء ٹال اول جھکتگ ات انت۔ انبرٹی دیتگ ات انت دل ء
 آپ داتگ ات دل ء گوشنگ ات کہ دست ء دراج بکنیں انبرٹیاں بچنیں۔ برے برے
 جنگ ات اول۔ تو گوشنگ ات و ہدے کہ تو مزن بے ترا انبانی باگے بیت انبانی بردراہیں
 میتگ ء وش بوکن انت۔ من ترا گوشت زر کما نینگ شمنے گورانی کار انت شاموش ء ماوش
 ، تو زر کما نیت باگ ء گرگ ء بدل ء میتگ ء ماٹری ء بست، تئی گورا میتگ ء شمریں
 اپس گاڑی یے است ات۔ منی گورا ہمے ٹکر گیں زمین ات کہ منی پت پیر کی میراٹ
 ات۔ بلے مئے دوستی نہ پُرشٹ من ہر و ہد ہرچ گپے صلاح گپتگ ات ء تو من ء ہر و ہد ء وتی
 لوگ ء دعوت ء لوٹا نیتنگ ات۔ و ہدے کہ تئی کستریں برات حُد امرزی بیت گڑا من تئی ہم
 کو پگ تاں۔ منی نزکی ء تئی گماناں کم تر کت۔

چونیں دورے ات ہما سال کہ ہندستان لکر کت ءے گوشے زاناں ما مریں گل زمین
 ء گریت آزمان اول پُرسیک ات گوشے ملک ء مرگ ءے کپت ہر چیز ویران
 ات۔ ہمے وڑا بوت آہو ہمے وڑا بوت مئے گل زمین ء گوں مئے دل مروچی ٹپیگ انت ناں پہ

وت ء دوست نئے گندیں نہ دوزوائے۔ درامداں کہ تئی ڈولداریں ماڑی بدحال کتگ
ہے وڑا مئے گل زمین ہم زدگ کتگ نئے۔

من ء ہماروچ یادانت کہ تومنی گؤرا صلاح گرگ ء اتلگ ات نئے ماوتی
دراہیں روچ ڈگارانی تہ ء گؤازینت تو ملور ملور ات نئے، چم چہ بے وانی ء سہر سہرات
انت من ترا دل بڈی دات کہ اے حالت باز روچ نہ دارانت، ہر وہد ء بڑگی نہ بیت روچ الم
بدل بنت۔ مروچی شمنے واستہ ء نندگ مشکل انت بلے دور الم ء بدل بیت شامپدا کا بیت شے
دُروی دراج نہ کشیت تومنی دست انچو داشنگ ات گوشے زاناں یک کمک نئے لوٹ
ات۔ پداانا گہ ء تئی چم ارس ء پُربوت انت لنطاں حشکی نئے چت تومنی دوئیں دست گپت
انت ء گوشت ”زاناں کہ چنت روچ ء واستہ من وتی ماڑی ء کُبل نئے جناں کلیتاں ترا
دیاں ہممنچوزیت بیت ماپدا و اترا بہ ایں، چو بُوت نہ کنت کہ مردم ہما گل زمین ء کرناں چہ
نشنگ آئی ء یل بدن ت ء برون ت۔ مردماں حاکمانی زلم ء وتی ہنکین یل داتگ انت بلے
وہدے کہ زلم ہلاس بوتگ آپد و اترا بوتگ انت ء وتی ہنکین اش آباد کتگ انت۔ زالم
مرانت بلے بنی آدم زندگ انت آہر وہد ء زندگ انت۔

من ترا داں کراچی ء ریل ء سوار کنگ ء بُرت۔ نشار ء چمانی ارس ہلک ہلک ء
رچک ء ات انت چُک حیران اتنت کہ چے بیگ انت۔ مادوئیں بس ء دریگ ء دپ ء
نشنگ ایں ریل روگات پُشت ء پشت کپتگیں ڈگار، پٹ، درچک ء کڈاں توپہ واہگ
نئے چارگ ء ات نئے من جیڑت تئی روگارنداے ہے وڑا نہ بنت۔ زانے تئی روگارنداے
زمین راست انت کہ ہمانہ انت مئے دل ء گاریں دگے کئیگ انت۔ آپ ء جہاز ء گؤرا
من گریت بلے بیٹگ ء رسگ ء گون چمانی ارس دارگ نہ بوت انت منی حیاں ء آزمان ء
رنگ اول بدل بوتگ ات۔

دوست! وہدء کسے داشت نہ کنت بنی آدمء ڈک سُک ء چاراناں بلے نون من
 پیر بیتگاں۔ کونڈ درد کن انت۔ ترساں کہ ڈگارانی ترگ ترگ ء مہ تر پونزاں مہ
 کپاں۔ چماں اوں گرشت نیست، کدی کدی نیم شپ آگایاں چماں واب نیست۔
 برات! مروچی دراہیں سندھیانی چماں واب نیست آباریں چوئیں تُرس ء بیم ء
 کپتگ انت ہما باریں کجام شو میں روچ ات کہ ماڈنی لڈتگیں آ آکیں مردماناں گلانش
 کت وتی دل بنداں داشت انت۔ من ہر وہدء جیڑاں کہ شمارا ء آہانی چے پرک انت
 ، یکیں پرک کہ شما گل زمین ء رامہر دات آہے گل زمین ء وتی نہ لیکھ انت۔ بنی آدم ہما وہدء
 زانگ بیت کہ گوں کیا مہر کنت شما وچہ مارا اوں اے گل زمین ء رامہر داتگ۔ شما آباد
 کتگ۔ آ اے گل زمین ء بدل ء گوں وت ء مہر کن انت۔ آہانی تہ ء وتیگی نیست آیوک ء
 پچ گرگ زان انت بلے دیگ نہ زان انت۔ دوشی شامانی وہدء تئی نشار ء گوشت کہ
 سدوری ء پچ دیپک ہندوستان ء روگ ء انت اگاں چیزے بگاں اداپش کپتگ انت
 آہانی اوں یک پادے ادا انت دومی پادا وہدء شپ ء تہمت ء سرء وپتاں دراہیں شپ پہ
 لیٹگ گوازینت گوشے زاناں من ء کسی وام ءے پرانت آدنیگی انت۔ پادا نکاں کباٹ ء
 چے دارے کسانیں پیتی کشت آئی ء تہ ء تئی ماڑی ء کنجی حیرات۔

برات! نی من ء تئی امانت ءے ایر کنگ ء گیشتر گین مان نیست منی دست و ہما
 روچی بُرگ بیتگ انت کہ حکومت ء یک افسرے ء کُبل پر وشت تئی ماڑی رایو پی ء چہ
 نتنگیں مردماناں دات۔ بلے باریں پرچے دل پہ اُمیت ءے زندگ ات کہ روچ بدل
 بنت۔۔۔۔۔ بلے گوشے زاناں نون دل ء بوجھ ءے ایر انت۔

من دارے پیتی ء چہ نخمیل ء کسانیں پیلک کشت کنجی درکت وتی دست ء دل ء
 ایرکت۔ باز دیر ء داں چارت۔ منی وڑ ء ہے کنجی اوں پیر بیتگ ء کارکت نہ کنت۔ من کنجی

پداپیلک ء مان کُت وتی اندر ء دردداشت انت ڈن ء در کپتاں پچیں آزمان ء چیر ء۔
گوشے زاناں استاراں اوں روک مان نیست ات۔ زمین اوں گوشے زاناں تکا نسر ات
چم دیم ء اسپتیں پُلاں کپت انت۔

تو ہر وہد ء منی لوگ ء اتلگ ات نے گڑا یک گلاب ء پُل نے آور تگ ات۔
من زمین نے سر ء نشتاں زمین کو نچت چنکے ہاک زرت پیلک ء کُت گوں تئی
امانت ء ہور پہ تو دیم دیگاں۔
من اُمیت کناں کہ تئی امانت ترا دست کپیت۔

تئی امداد

نومبر 1996

